

STRATEGIE PRO KULTURU, UMĚNÍ, SPORT A VOLNÝ ČAS
NA PRAZE 14 pro léta 2014 - 2024

Zadavatel: Praha 14 kulturní pro ÚMČ Praha 14

Zpracovatel: Kvas o. s., MgA. Olga Škochová a MgA. Jakub Deml

Spolupráce na zpracování analytické části: Mgr. Linda Krajčovič, PhDr. Petr Kotouš (studie Podpora sportu v pražských městských částech), Antropictures, o. s. (Komunitní monitoring), Bc. Jolana Mokrá (rozhovory s vedením ZŠ zřizovaných MČ), Kateřina Vávrová MA 21 (zpracování výstupů dotazníku pro žáky ZŠ)

Spoupráce na zpracování Databanky aktivit: Mgr. Michaela Hečková (Praha 14 kulturní)

Spolupráce na realizaci řízených rozhovorů: Zora Straková (ÚMČ), Vojtěch Havlovec (Praha 14 kulturní)

Produkční spolupráce: Bc. Jolana Mokrá, Mgr. Michaela Hečková (Praha 14 kulturní), Zora Straková, Pavlína George Ing. (ÚMČ)

Činnosti pracovní skupiny pro sport se účastnili:

Radek Vondra (starosta MČ), Zorka Straková (Oddělení územního rozvoje, agenda komunitního plánování ÚMČ), Pavlína George (Kancelář starosty, místní Agenda 21 ÚMČ), Radek Polák (ex. Oddělení komunikace ÚMČ), David Kašpar, Vojtěch Havlovec, Michaela Hečková (Praha 14 kulturní), Zbyněk Rýpar (Oddělení strategického plánování a komunikace ÚMČ), Pavel Mašek (Komise kultury a aktivit volného času Rady MČ), Olga Škochová, Jakub Deml (Kvas o.s.),

Činnosti pracovní skupiny pro kulturu se účastnili:

Radek Vondra (starosta MČ), Zorka Straková (Oddělení územního rozvoje, agenda komunitního plánování ÚMČ), Radek Polák (ex. Oddělení komunikace ÚMČ), David Kašpar, Vojtěch Havlovec, Michaela Hečková (Praha 14 kulturní), Zbyněk Rýpar, Zdena Rehbergerová (Oddělení strategického plánování a komunikace ÚMČ), Pavel Mašek (Komise kultury a aktivit volného času Rady MČ), Olga Škochová, Jakub Deml (Kvas o.s.)

Hosty pracovních skupin byli: pracovníci Oddělení územního rozvoje ÚMČ, další pracovníci Oddělení strategického plánování a komunikace ÚMČ, Odboru dopravy a ochrany prostředí ÚMČ, vedení DDM Praha 9 a další.

OBSAH

OBSAH.....	3
ÚVOD	4
Smysl strategického dokumentu pro kulturu, umění, sport a volný čas.....	5
Vymezení pojmů kultura, umění, sport a volný čas	5
Zakotvení Dokumentu v programových a koncepčních dokumentech MČ a HMP.....	5
Skladba Dokumentu.....	6
Metoda tvorby Dokumentu.....	6
Organizace zpracování Dokumentu.....	7
Procesní kroky a harmonogram	7
Kvalitativní a kvantitativní datová základna Dokumentu.....	8
ANALYTICKÁ ČÁST - SHRUTÍ.....	11
Závěry analýzy a identifikovaná klíčová témata	12
SWOT analýza.....	25
STRATEGICKÁ ČÁST	29
Vize městské části Praha 14	30
Význam kultury, umění a sportu pro rozvoj MČ Prahy 14.....	31
Základní typologie aktivit.....	31
Role samosprávy v rozvoji KULTURY na území MČ Praha 14.....	32
Role samosprávy v rozvoji SPORTU na území MČ Praha 14.....	33
Strategické cíle – přehled, vazba na SWOT	34
STRATEGICKÝ CÍL 1: ATRAKTIVNÍ A KVALITNÍ NABÍDKA.....	38
STRATEGICKÝ CÍL 2: ROZVINUTÝ KOMUNITNÍ ŽIVOT	40
STRATEGICKÝ CÍL 3: AKTIVNÍ VEŘEJNÝ PROSTOR	42
STRATEGICKÝ CÍL 4: PARTNERSTVÍ A SPOLUPRÁCE PRO UDRŽITELNOST	44
STRATEGICKÝ CÍL 5: KULTURA A SPORT JAKO SOUČÁST IDENTITY A IMAGE MČ.....	47

ÚVOD

Smysl strategického dokumentu pro kulturu, umění, sport a volný čas

Strategický Dokument navrhuje, jak může podpora kultury, umění, sportu a volného času přispět k rozvoji městské části Praha 14 a spokojenosti jejích občanů. Ambice Dokumentu je přesahová, snaží se propojovat různé oblasti, pro které může být vzájemná synergie výhodou.

Vymezení pojmů kultura, umění, sport a volný čas

Kulturní politika HMP nabízí následující definici kultury a umění v souladu se Státní kulturní politikou ČR a terminologií Evropské komise: **Kulturou se rozumí** souhrn hmotných a nehmotných (duševních) statků vytvořených lidstvem v průběhu dějin (tzv. kulturní dědictví), dynamický systém hodnot a aktivit, které vznikají na základě uspokojování lidem vrozených kulturních i uměleckých potřeb.

Pojem **umění** je součástí pojmu kultura, umění je individuálním procesem tvorby a vnímání estetických hodnot, a zároveň formou společenského vědomí. **Uměleckou tvorbou** se rozumí ryze osobní projev jednotlivce jak ve fázi vlastní tvorby, tak při jejím přijímání a vnímání. Tím, že působí na široký okruh lidí, stává se i veřejným statkem. Proto jsou umění a kultura vnímány u nás i v zahraničí jako oblast, která si **zasluhuje systematickou podporu orgánů veřejné správy**.

Kulturní politika HMP přínos kultury a umění charakterizuje takto: *Kultura pomáhá formulovat myšlenky a názory, reflektuje společenské a estetické fenomény a poskytuje prostor pro vyjádření individuálních postojů. Pozitivně se projevuje ve vzdělanosti obyvatel města. Kultura zvyšuje kvalitu života a přispívá k stabilitě společnosti, regeneruje ji, zhodnocuje a zvyšuje lidské poznání, utváří životní styl, napomáhá sebepoznání a sebeidentifikaci člověka. Je zdrojem zábavy a náplní volného času, zlepšuje duševní zdraví občanů, přitahuje mladé lidi a chrání je před negativními vlivy a různými druhy chorobných závislostí. Je zároveň prevencí vzniku sociálně patologických jevů – jako například rasové a národnostní nesnášenlivosti a netolerance vůči handicapovaným, nemocným, seniorům, menšinám.*

Politika pro sport v Praze není k dispozici, Bílá kniha Evropské komise, jíž se řídí i Koncepce státní podpory sportu, **definuje sport jako** *veškeré formy tělesné aktivity, které, provozovány příležitostně nebo organizovaně, usilují o vyjádření nebo vylepšení fyzické kondice a duševní pohody, utvoření společenských vztahů či dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních.*

Při sportu se vytvářejí důležité hodnoty, jako je například týmový duch, solidarita, tolerance a smysl pro fair play, přispívá k osobnímu rozvoji a naplnění. Podporuje aktivní zapojení občanů EU do společnosti, a pomáhá tak rozvíjet aktivní občanství, **proto je věcí veřejného zájmu**.

Zároveň vzhledem ke stěžejnímu charakteru MČ jako residenční čtvrti pracujeme s pojmy **kulturně a sportovně komunitní a volnočasové aktivity**

Volný čas pak chápeme v souladu s obecnými definicemi jako dobu, časový prostor, v němž jedinec nemá žádné povinnosti vůči sobě ani druhým lidem a v němž se pouze na základě svého vlastního svobodného rozhodnutí věnuje vybraným činnostem. Tyto činnosti ho baví, přinášejí mu radost a uspokojení a nejsou zdrojem trvalých obav či pocitů úzkosti.

Zakotvení Dokumentu v programových a koncepčních dokumentech MČ a HMP

Dokument vzniká na základě Programového prohlášení rady na léta 2010 – 2014, bodu 4.1. Vypracovat koncepci pro kulturu, sport a volný čas zohledňující potřeby občanů. A dále Program rozvoje MČ, body (1.2., 1.4., 3.2., 3.3., 5.1., 5.2., 5.3.) Opírá se také o Návrh na postup začlenění „Strategie rozvoje kultury MČ Praha 14“ do celkové strategie rozvoje MČ Praha 14.

Dokument je formálně podřízen nejvyššímu koncepčnímu dokumentu, celkovému Strategickému plánu MČ, se kterým musí být v souladu. Na Strategický plán pak navazují dílčí koncepce a plány, které v případě Prahy 14 vznikly dříve než SP (SP vzniká od podzimu 2013, navazuje na stručný Program

rozvoje MČ) a zabývají se jednotlivými problematikami, které MČ řeší. Dokument je jednou z nich.

Související dílčí koncepce a plány s tématem kultury, umění, sportu a volného času, se kterými by měl být Dokument v souladu:

- ▲ Komunitní plán sociálních služeb
- ▲ Komunitní plán zdravé městské části
- ▲ Koncepce rozvoje dětských hřišť (v revizi)
- ▲ Urbanistická studie Prahy 14
- ▲ Koncepce bezmotorové dopravy (vznikající)

Povinnosti v oblasti kultury a sportu na území HMP vycházejí ze Zákona o HMP, statutu HMP a vyhlášky č. 55, která definuje samostatnou a přenesenou působnost MČ. Směřování kultury v Praze určuje Kulturní politika HMP, pro oblast sportu a volného koncepční dokumenty nejsou k dispozici, nicméně veřejný zájem je stvrzen každoroční finanční podporou a přístup prezentován v rámci portálů www.prahasportovni.cz a www.prahavolnocasova.cz.

Z dokumentů je zřejmé, že stěžejní povinnost podpory kultury a umění nese a na sebe aktivně bere Hlavní město Praha, v jednotlivých sportech pak dle zákona sportovní kluby, pro které město i stát vytvářejí podmínky. MČ pak ve své působnosti má dbát zejména na zapojení znevýhodněných sociálních skupin do kulturního a společenského života a na rozvoj volnočasových aktivit dětí a mládeže. MČ mají pak obecně dbát na výstavbu, rekonstrukci, udržování a provozování svých sportovních zařízení a poskytovat je pro sportovní činnost občanů, kontrolovat účelné využívání svých sportovních zařízení a zabezpečovat finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.

Skladba Dokumentu

Dokument se skládá ze **Strategické části a Databanky aktivit**.

Strategická část určuje základní strategické cíle a opatření, kterými bude cílů dosaženo, v oblasti kultury, umění, sportu a volného času v budoucích deseti letech.

Strategická část obsahuje: Úvod, který popisuje důvody vzniku, skladbu dokumentu, metodu vzniku a návaznosti strategie na další dokumenty MČ, dále Analytické shrnutí, které stručně představuje výstupy realizovaných analýz a šetření, SWOT analýzu, která integruje silné, slabé stránky, příležitosti a hrozby a Návrhovou část, která obsahuje strategické cíle a opatření. Strategické cíle jsou uvažovány na období 10 let, opatření pak na období cca 5 let.

Databanka aktivit představuje konkrétní činnosti či projekty, kterými mohou být opatření naplněna podle zejména personálních a finančních možností MČ Praha 14, jí zřizovaných organizací a dalších partnerů.

Aktivity mají různou povahu: realizace konkrétní infrastruktury nebo akce, vytvoření systémového nástroje finanční nebo nefinanční podpory, moderace vztahů a zprostředkování kontaktů, vytvoření dílčí koncepce, koncepční prověření záměru, mapování prostředí, sběr a analýza kvalitativních i kvantitativních dat o území MČ Praha 14 a jeho uživatelích. Databanka aktivit je zamýšlena pro období dvou let s tím, že některé aktivity vzhledem k náročnější přípravě (např. investiční projekty) nebo kontinuální povaze věci (práce s komunitou) budou pokračovat i v dalších letech. Některé aktivity mohou mít konstantní charakter, některé aktivity budou ukončeny tím, že budou realizovány, a jiné budou mít návaznost v dalších aktivitách.

Metoda tvorby Dokumentu

Pro zpracování strategického dokumentu byla zvolena kombinace expertního a komunitního přístupu, který rozlišujeme při strategickém plánování. Zjednodušeně řečeno, expertní přístup staví především na expertní analýze dat a následném expertním navržení řešení, kdy obojí je ověřováno a konzultováno především se zadavatelem. Komunitní přístup se snaží do diskuse zapojit poskytovatele i uživatele služeb a mapovat jejich problémy, potřeby a diskutovat s nimi výstupy analýzy i

navrhovaná řešení.

Smyslem a cílem procesu a intenzivní diskuse bylo nejen dojít k strategickému Dokumentu, ale také průběžně uvádět do praxe některé nápady a myšlenky, které by mohla realizovat příspěvková organizace Praha 14 kulturní ve spolupráci s partnery. Proto paralelně s Dokumentem vznikala a byl realizován modelový program kultury a sportu 2013 v MČ, který konkrétními aktivitami navázal na rodící se tematický rámec strategie.

Strategie pro kulturu, umění, sport a volný čas na Praze 14 vychází z analytických výstupů zpracovaných zejména kvalitativními metodami obohacenými o kvantitativní data o organizacích působících na území MČ v dané oblasti a náhodný kvantitativní vzorek získaný anketní pilotáží s veřejností. Pro základní analýzu byla sbírána a zkoumána primární data, v dílčích analýzách pak byla zkoumána data sekundární a další materiály.

Organizace zpracování Dokumentu

Zadavatelem strategie se pro MČ stala příspěvková organizace Praha 14 kulturní, garantem za MČ se stal Bc. Radek Vondra.

Realizaci strategie řídil **užší pracovní tým** ve složení: David Kašpar (Praha 14 kulturní), Radek Vondra (starosta MČ), Olga Škochová, Jakub Deml (experti, Kvas o. s.).

Konzultačním a oponentním orgánem byla ustanovena Kulturní komise rady MČ.

Pro průběžnou diskusi problematiky a analytických výstupů byly dále ustanoveny dvě pracovní skupiny, **Pracovní skupina Kultura** a **Pracovní skupina Sport**. Členové pracovních skupin a přizvaní hosté byli zvoleni tak, aby bylo možno vést meziodborovou diskusi v rámci úřadu a zároveň zazněly pohledy zvenčí.

Pro diskusi problematiky byl ustanoven následující typ diskusních platforem, který umožnil pracovní diskusi, prezentaci, projednání s odpovědnými orgány UMČ i veřejností a získání zpětné vazby k analýze i návrhům řešení.

- **Pracovní setkání úzkého týmu** – probíhala průběžně dle potřeby
- **Diskusní setkání pracovních skupin Kultura a Sport** – proběhla celkem 3x
- **Prezentační a oponentní setkání s Kulturní komisí RMČ** – proběhla celkem 4x
- **Veřejné projednání** – proběhlo 1x
- **Projednání s vedoucími příslušných odborů ÚMČ a garanty za politickou reprezentaci** – proběhlo 1-3x dle potřeby

Procesní kroky a harmonogram

červenec – září 2012

- expertní návrh začlenění „Návrh na postup začlenění Strategie rozvoje kultury MČ Praha 14 do celkové strategie rozvoje MČ Praha 14“ schválen Radou MČ, brainstormig v pracovních skupinách Sport a Kultura v kategoriích aktivity – nabídka, infrastruktura, propagace a komunikace, řízení a financování na pozadí rámce SWOT analýzy

říjen – prosinec 2012

- zadání a realizace sběru kvalitativních i kvantitativních dat (stakeholdeři, organizace)
- realizace workshopů (workshop s žáky ZŠ – nedostatek aktivit pro mladé, Operace Praha 14 – kreativní průzkum veřejného prostoru se studenty architektury)
- diskuse zpracovaného návrhu SWOT v pracovních skupinách Sport a Kultura

leden – březen 2013

- kontrola, dosběr a vyhodnocení dat (stakeholderi, organizace)
- zadání a realizace průzkumu komunit na Praze 14 (komunitní monitoring)
- zadání a realizace dílčích rešerší (dětská hřiště, aktivity na sídlištích, financování sportu v Pražských MČ)
- realizace 1. draftu strategie
- představení 1. draftu strategie pracovním skupinám Kultura a Sport obohacených o hosty (Odbor územního rozvoje, Odbor dopravy a ochrany prostředí)
- představení 1. draftu strategie Kulturní komisi

duben – červen 2013

- zadání a realizace dotazníkového šetření s vedením ZŠ na Praze 14, dotazníková pilotáž poptávka / nabídka veřejnosti
- realizace 2. draftu strategie
- veřejné projednání (SWOT, cíle a návrhy řešení v jednotlivých tematických oblastech)

červenec – srpen 2013

- dosběr a vyhodnocení dat (školy, veřejnost)
- zpracování závěrečné analytické zprávy
- zpracování návrhů z veřejného projednání do strategie a rozpracování prvního návrhu databanky aktivit

září – říjen 2013

- představení závěrečné analytické zprávy Kulturní komisi
- projednání strategie a návrhu databanky aktivit v užším pracovním týmu
- detailní rozpracování návrhu databanky aktivit

listopad 2012 – leden 2013

- projednání strategické části a databanky aktivit s guaranty a vedoucími pracovníky odborů
- revize detailu databanky aktivit ve spolupráci s pracovníky jednotlivých zúčastněných odborů
- projednání dokumentu s kulturní komisí s doporučeními k dopracování
- finalizace strategie

Kvalitativní a kvantitativní datová základna Dokumentu

V rámci mapování prostředí na Praze 14 proběhlo od listopadu 2012 do července 2013 celkem pět klíčových šetření zaměřených na různé specifické skupiny. Cílem těchto šetření bylo oslovení a navázání kontaktů s cílovými skupinami, organizacemi a institucemi a zmapování problematiky sportu, kultury, umění a volného času vždy uzpůsobené dané cílové skupině (od potřeb a problémů organizací působících v této oblasti, přes poptávku veřejnosti po kultuře a sportu, po terénní šetření mapující komunity).

Organizace – výzkum organizací působících v oblasti sportu, kultury a volného času na Praze 14, triangulovaný kvalitativní i kvantitativní výzkum, uzavřené a otevřené otázky v dotazníkovém šetření. Data byla sbírána prostřednictvím online průzkumu od listopadu 2012 do dubna 2013, respondenti byli aktivně osloveni. Adresář respondentů byl vytvořen na základě spojení adresáře žadatelů o granty MČ, kontaktů MA 21 a seznamu kontaktů Prahy 14 kulturní. Výzkumu se zúčastnilo 48 organizací působících ve vytyčených oblastech (celkem asi polovina organizací působících v MČ).

Klíčoví aktéři (stakeholders) – kvalitativní šetření s vybranými klíčovými aktéry (stakeholdery) působícími v oblasti sportu, kultury a volného času, strukturovaný rozhovor s tazatelem. Na základě šetření mezi organizacemi (viz odstavec Organizace) bylo vytipováno 15 klíčových organizací (tzv. stakeholderů), s jejichž představiteli byly uskutečněny řízené rozhovory. Obsahem rozhovorů bylo představení organizace, její SWOT analýza, hodnocení MČ Praha 14, hodnocení úřadu MČ Praha 14,

diskuse možné spolupráce a prospěšnosti organizace ve vztahu k městské části.

Veřejnost - anketa zaměřená na širokou veřejnost Prahy 14, výzkum měl charakter kvantitativní a byl doplněn kvalitativními otázkami. Jednalo se výzkumnou pilotáž pro získání modelové sondy a ověření struktury dotazníkového šetření pro efektivní zpětnou vazbu uživatelů, které může být provedeno opakovaně při aplikaci strategie. Výzkum byl realizován pomocí online i papírových dotazníků. Propagace online dotazníku proběhla formou e-mailové kampaně. Papírové dotazníky byly distribuovány společně se sběrnými schránkami na šesti frekventovaných a veřejně dostupných místech v jednotlivých lokalitách MČ. Ankety se zúčastnilo 120 respondentů.

Školy - kvalitativní šetření mezi všemi šesti základními školami zřizovanými MČ proběhlo formou společného vyplnění dotazníků vedením školy s dotazujícím se.

Komunitní monitoring - aplikovaný terénní antropologický průzkum neformálních komunitních aktivit a komunitních skupin na území Prahy 14, proběhl metodou snowball rozhovory s tazatelem. Terénní průzkum byl realizován studiem antropologického výzkumu Anthropictures od února do dubna roku 2013. V jednotlivých lokalitách (Aloisov, Černý Most I. a II., Hloubětín, Hostavice, Hutě-Kyje, Jahodnice, Kyje a Lehovec) byla identifikována současná neformální sdružení a skupiny jednotlivců a místa jejich společenského styku. Celkem bylo definováno 110 aktivizovaných komunitních skupin a 58 projevů neaktivizovaného komunitního chování.

Základní analýza byla obohacena o řešerši sekundárních dat a výstupy dílčích studií, které byly designovány Kvas o. s. nad rámec kvalitativního a kvantitativního primárního průzkumu, a tvůrčími workshopy, realizovanými ve spolupráci s partnery, které umožnily hlubší prověření tématu veřejný prostor a aktivity pro mladé.

Kulturně komunitní infrastruktura - řešerše dostupných sekundárních dat, územně analytických podkladů na úrovni HMP týkajících se údajů o infrastruktuře v oblasti kultury a sportu doplněná o urbanistickou analýzu (v rámci workshopu Operace P14 ve spolupráci Edit, Manua a OR MČ Praha 14) a výstupy Komunitního monitoringu zanesenými do mapy.

Podpora sportu v pražských městských částech - řešerše přístupů městských částí Prahy 14 k řešení oblasti sportu, analýza sekundárních dat dostupných na webech pražských městských částí ve dvou oblastech: (a) míra koncepčnosti přístupu ke sportu a (b) finanční podpora - velikost, metoda grantové podpory subjektům a zakomponování sportu v rozpočtech MČ.

Dětská hřiště - inspirace k diskusi nad řešením dětských hřišť a zahrad MŠ i ZŠ. Studie je koncipována jako inspirační materiál k úvahám nad výstavbou či revitalizací dětských hřišť. Je zaměřena především na atypická a originální dětská hřiště u nás i v zahraničí. Dle zadání zohledňuje neobvyklá estetická řešení, kreativitu, vícegenerační využití, multifunkční využití, dětská hřiště s kavárnami či dětská hřiště - zahrady.

Sídliště - studie realizovaných inspirativních projektů na sídlištích. Studie se snaží zmapovat a prezentovat inspirativní projekty aplikované či aplikovatelné na prostředí sídliště s cílem vytvářet či tmelit komunitu. Důraz byl kladen především na zmapování českého prostředí, namátkově vybráno několik projektů ze zahraničí.

Workshop Nedostatek sportovišť a aktivit pro mladé pro žáky a zástupce žákovských parlamentů ze základních škol Prahy 14, v rámci Agendy MA 21 ve spolupráci se ZŠ Vybíralova. Na program bylo pět workshopů na různá témata, jedno dotazníkové šetření a terénní průzkum diskutovaných lokalit, včetně lokality Plechárna, a představ náctiletých o možných sportovních a kulturních aktivitách v budoucím kulturně komunitním centru, které dosud v této lokalitě postrádají.

Workshop Operace Praha 14 - týdenní workshop k prověření veřejného prostoru metodou terénního urbanisticko architektonického průzkumu se zákresy možných řešení problémových oblastí. Způsob práce využíval experimentální metodu sjednocení empatického a projektivního přístupu navrhování. Specifické bylo zaměření na typ drobné architektury či úprav, které trefně vyřeší problém

nebo podpoří kvalitu místa. Realizoval architektonický ateliér Manua ve spolupráci se studenty Fakulty architektury v Liberci.

Dále se Dokument opírá o závěry rešerše Podpora kultury v pražských městských částech (PhDr. Petr Kotouš, MgrA., Olga Škočová pro festival Street for art 2012), výstupy z participačních fór MČ a participativních diskusních setkání ke kulturně komunitnímu centru v Hloubětíně a centru Plechárna, pořádaných MA 21 ÚMČ a Prahou 14 kulturní.

Analýzy a data určená jako výchozí opora strategie využívají takzvané metodologické triangulace. To je kombinace kvalitativních dat vhodných pro oblast kultury a volného času (zejména kvůli množství měkkých faktorů a sociálně subjektivních indikátorů, které ovlivňují recepci těchto aktivit) s kvantitativními daty. V rámci užití metodologie jsou kombinovány různé datové zdroje, různí výzkumníci (respektive výzkumné týmy) a metody pro sběr kvalitativních dat (strukturované rozhovory se zástupci škol a stakeholdery, terénní antropologický výzkum s použitím techniky snowball pro rekrutaci respondentů atd.) i kvantitativních dat (uzavřené otázky v dotazníkovém šetření s organizacemi a v dotazníkové pilotáži s veřejností).

ANALYTICKÁ ČÁST - SHRNUTÍ

Závěry analýzy a identifikovaná klíčová témata

Analýza sledovala u dotazovaných skupin – organizace, stakeholderi, veřejnost – následující témata, na jejichž půdorysu byly poté konstruovány závěry analýzy i SWOT analýza.

Jednalo se o údaje o organizacích – jejich rozmístění na území MČ, oblasti působení, nabízené aktivity, pořádané akce a jejich návštěvnost, dopad aktivit na cílové skupiny a ekonomická a prostorová základna organizací. Dále byl na půdoryse SWOT analýzy zachycen jejich názor na MČ jako celek, na činnost úřadu a na sebe samé a také zájem o spolupráci či pomoc ze strany úřadu MČ, aby mohly pracovat lépe a poskytovat lepší služby veřejnosti.

S komunitami a veřejností bylo zkoumáno, co nejčastěji dělají v místě bydliště, kam jezdí za aktivitami mimo MČ a co na MČ podle nich chybí. Jaké aktivity by chtěli iniciovat v případě, že by je MČ minimálním způsobem podpořila. Stejně tak byla zkoumána participace škol na poli kultury, umění, sportu a volného času, jak v rámci vyučování, tak i mimo něj, a zároveň prostorové kapacity škol a jejich potenciál.

V terénním průzkumu i průzkumu sekundárních dat a dostupných zdrojů v ČR i v zahraničí byly blíže prozkoumány trendy v následujících tématech: **participace a aktivace komunit v souvislosti s udržitelným rozvojem, kreativní pojetí dětských hřišť, aktivace sídlištních oblastí skrze kulturně komunitní aktivity, umění a participaci, kulturně komunitní infrastruktura v kontextu Hlavního města Prahy.**

Následující text přináší základní popis situace a závěry obohacené o expertní komentář.

I. Prostředí a identita MČ

Pohled na území a charakter MČ z ptačí perspektivy

„Praha 14 má nadúrovňový tubus metra, románský kostel Sv. Bartoloměje ze 13. století, ojedinělý Pražský zlom, dva největší rybníky v Praze, sídliště Černý Most, historickou část a Obchodní centrum Černý Most, a to hlavní – je domovem 45 000 obyvatel.“ (Výroční zpráva Prahy 14 kulturní za rok 2013)

Praha 14 je zejména residenční městskou částí, jedná se tedy primárně o čtvrť sloužící bydlení nebo volnočasovým aktivitám. Vzhledem k tomu, že je dobře dopravně propojena s městskou aglomerací Hlavní město Praha, obyvatelé často jezdí za zelení, nákupy i kulturou jinam. Jednotlivé lokality sice většinou nejsou ve své vnitřní struktuře zatíženy transiitní dopravou, nicméně právě tato vytváří jednu z urbánních bariér prostupnosti MČ jako celku (silnice, železnice).

Praha 14 patří k částem Prahy střední velikosti jak velikostí území, tak i počtem obyvatel.

Městská část má urbanisticky i demograficky 3 kontrastní typy území, která nejsou vzájemně dobře propojena vzhledem k přírodním i urbánní bariérám:

- 1/ sídliště Černý Most (cca 1/3 území MČ, na které žije cca 2/3 obyvatel) – na sídlišti panuje velká migrace, v mnoha případech se jedná o přechodné bydlení. Mladí lidé se po etablování stěhují do lepších lokalit.
- 2/ území s tradiční zástavbou rodinných domů a vil + nové vilové čtvrti (cca 1/3 obyvatel na cca 2/3 území MČ) – stálé obyvatelstvo nebo nové obyvatelstvo, které se usazuje spíše natrvalo.
- 3/ zelené plochy s nulovým osídlením, které jsou pro obyvatele obtížně dostupné k využití (např. pro volnočasové aktivity).

I z důvodů velké rozdílnosti jednotlivých území si městská část obtížně buduje svou identitu. Obyvatelé cítí příslušnost k jednotlivým lokalitám, jako jsou Hloubětín, Černý Most, Jahodnice, Lehovce, Hostavice, Kyje, Hutě, Aloisov a mnohdy ani nevědí, že jsou obyvateli právě MČ Praha 14 (i

kvůli označení poštovní adresy Praha 9).

Jak hodnotí klíčoví aktéři působící v oblasti sportu, kultury a volného času Prahu 14 jako místo svého působení?

Za hlavní silnou stránku je považována doprava, ze slabých stránek lze jmenovat kriminalitu a s ní spojený nízký pocit bezpečí, dále také kritizují nedostatečnou péči o veřejný prostor (zejména úklid). Příležitosti představitelé organizací spatřují v rozvíjení přírodního okolí (příroda, vodní plochy, cyklistika) a ve spolupráci neziskového a podnikatelského sektoru. Co stakeholderům na Praze 14 nejvíce chybí? Z dílčích věcí byla nejčastěji jmenována pošta (respektive její umístění) a dětská hřiště a další sportoviště, z obsahově rozsáhlejších podnětů pak nedostatek kulturní nabídky a rozvíjení přírodního prostředí za účelem aktivního odpočinku, dále chybí drobní podnikatelé/malé obchody mimo nákupní centra a kulturní/komunitní centrum.

Kulturní a historické dědictví

Na území městské části Praha 14 se nacházejí dvě historické stavby se statutem památky. Románský kostel sv. Bartoloměje v Kyjích, založený a vysvěcený pražským biskupem Janem II. v roce 1227, a kostel sv. Jiří v Hloubětíně, který je z doby kolem roku 1364 (v roce 1695 byl barokně přestavěn a rozšířen a v roce 1892 byl pseudogoticky upraven). Z dalších kulturně historických staveb je třeba zmínit mnohokrát přestavovaný Hloubětínský zámeček připomínající tudorovskou architekturu, který svou současnou podobu získal v 19. století. Významným místem je i Stará hospoda, kde pobýval i císař Josef II. při velkých císařských manévrech v roce 1773.

Expertní komentář, další kontext a trendy

Značka určité lokality je často spojována s kulturním nebo přírodním dědictvím. Na území městské části se nachází několik památek, nicméně kulturně historické dědictví, jak je obecně veřejností vnímáno (do 19. stol), na území MČ prakticky nenalezneme. Jednoznačně ovšem stojí za to pohled rozšířit a prozkoumat právě architektonické a technické dědictví 20. století na území MČ a vytvořit nový pohled na sídliště a typické projevy socialistické architektury. Stejně tak by bylo zajímavé tematicky uchopit fenomén přechodu města do volné krajiny, který je zejména v sídlištní zástavbě na Černém Mostě velmi výrazný. Lze zároveň stavět na událostech či dějích, které se na území staly, ačkoliv po nich nezbyla hmotná památka, a budovat tak imaginární krajinu a možnosti putování v území. Dále stojí za to akcentovat přírodní dědictví, jakým je tzv. Pražský zlom, či identifikovat místa, ke kterým mají lidé vztah, a tím jsou zvláštní a drahá. Aktivní participace na kultuře i sportu či místním dění pak vytváří pocit soudržnosti a identifikace s místem, kde žijeme, stejně jako podněcuje aktivní občanství.

Tvořit identitu a značku MČ lze aktivním budováním sdílené představy o MČ a propagaci konkrétních témat a událostí, se kterými se lidé mohou ztotožnit nebo si s MČ spojit. Konkrétní témata mohou vycházet ze silných stránek, jako je přírodní rozmanitost a dostatek zeleně nebo intenzivní snaha o zapojení veřejnosti do diskuze o zlepšování života v MČ. Anebo se mohou zakládat např. na bourání stereotypních představ o životě na periferii a na „sídlíšti“.

S přihlédnutím k zahraničním i tuzemským zkušenostem, shrnutým ve dvou dílčích studiích na téma participace, inovativní aktivity a kreativní pojetí dětských hřišť na sídlištních v ČR i zahraničí, lze spatřovat potenciál ve využití kulturních, sportovních, kulturně a sportovně komunitních a uměleckých aktivit zejména ve veřejném prostoru ke změně zažitého stereotypního pohledu na **periferii a sídliště = na přespání, nežije to tam, méně kvalitní, ošklivé, nudné...**

Zejména stará sídlištní zástavba může skutečně znamenat nižší kvalitu bydlení, ze kterého lidé odcházejí poté, co se etablojí, případně generovat sociálně patologické jevy. Zejména ale nenabízí dostatek možností kvalitní sociální interakce ve veřejném prostoru. Urbánní prostor není protkán místy k setkávání a živým parterem, kavárnami, restauracemi, obchody, kluby atd. jako v tradiční kompaktní zástavbě (vyjma parteru na novém sídlišti Černý Most II, kde se dle územně analytických podkladů HMP živost parteru vyrovná částem Prahy, jako jsou Vršovice nebo Vinohrady)

Přitažlivé možnosti seberealizace, inovativní design ve veřejném prostoru, originální síť míst k setkávání vetkaná do neosobního a málo rozlišeného urbánního prostoru, který oplývá přebytkem místa a ve kterém je člověk spíše ztracen, jsou jistě významnými lákadly, se kterými se lze identifikovat a chlubit.

„Přijed' za mnou na Čerňák, je tu skvělá nová kavárna spojená úžasným dětským hřištěm a půjčovnou, děti si vedle můžou pohrát a potom si půjčíme kola nebo brusle a pojedeme se na hodinku projet.“
Toto je představa, za kterou jezdí lidé přes celou Prahu do Stromovky nebo na Parukářku, proč ne na Prahu 14?

V rámci budování identity a image MČ lze tematizovat „krásu“ ve vztahu k sídlišti Černý Most či Lehovec, otevřít se inovativním projektům, které mohou přinést neotřelé impulsy a zajímavým způsobem interpretovat urbánní, estetickou či demografickou problematiku sídliště a kvalitu života v něm, dále problematiku nákupních zón a obchodních center. Lze využít kultury a umění k budování nového pohledu na periferní město a zviditelnit tak městskou část v tématech, která se týkají celé Prahy.

II. Infrastruktura pro vnitřní i venkovní kulturní a sportovní aktivity

Zázemí pro kulturní a kulturně komunitní aktivity na Praze 14

Co si vlastně máme představit pod kulturně komunitní infrastrukturou, co je pro ni typické? Zpravidla snadná dostupnost v různém slova smyslu, dopravní, cenová, dále prolínání kulturních, volnočasových a vzdělávacích aktivit. Kromě nabídky aktivit ovšem nabízí i prostor a zázemí pro vlastní aktivity jednotlivců nebo komunit (kavárnu, klubovny, zkušebny). To je stěžejní rys, který tuto infrastrukturu odlišuje např. od běžného kulturního domu orientujícího se primárně na pořádání akcí či od vzdělávacích a volnočasových institucí, které primárně využívají prostory pro nabídku svých aktivit a akcí. Smyslem kulturně komunitního centra je podpora sociální interakce, která posiluje společenskou vzájemnost, sounáležitosti s místem a upevňování pocitu domova.

Pro 45 000 obyvatel Prahy 14 dosud fungoval pouze jeden objekt, který kapacitně a prostorovými možnostmi splňuje kritéria pro kulturně komunitní centrum, KD Kyje spravovaný Prahou 14 kulturní, p. o. KD Kyje byl původně plánován jako kulturní centrum Prahy 14, je vybaven profesionálním prostorovým i technickým zázemím pro hudební i divadelní vystoupení. Jako kulturní centrum MČ ovšem nevyhovuje vzhledem ke svému umístění na kraji MČ a horší dostupnosti z území, stejně jako malou kapacitou (cca 180 míst). V městské části tedy chybí kapacitní sál nad 200 lidí, stávající KD ale dobře funguje jako kulturně komunitní centrum pro lokalitu Kyje a okolí. Jako prostor sloužící ke kulturně komunitním účelům lze považovat i Galerii 14 ve správě UMČ.

Výrazným počinem je otevření centra Plechárna na Černém Mostě, postupně revitalizovaného technického brownfieldu. Plechárna je kombinací kulturně a sportovně komunitního centra. Nabízí jak jednoduché vybavení vnitřní skateboardové haly, tak prostor pro uspořádání koncertu a dále otevřenou kavárnu s internetem a menší prostory jako zkušebny a klubovny. Ve veřejném prostoru pak venkovní sezení, pískoviště, v její blízkosti je volně přístupný skatepark a trasy pro „dirtbike“ aktivity.

Další zázemím v majetku MČ rozmístěným v území a ve správě přímo zřizovaných organizací je zázemí škol, které pro kulturně komunitní aktivity využívají pro sebe nebo jej poskytují veřejnosti. Toto zázemí je velice různorodé, jedná se o kinosály, TV učebny, k aktivitám slouží i běžné učebny a tělocvičny, většinou se vstupem zevnitř budovy. Samy školy ZŠ Vybíralova a ZŠ Gen. Janouška vnímají své zázemí jako dostačující, jako nedostačující je vnímáno školami ZŠ Hloubětín, ZŠ Šimanovská a ZŠ Bří Venclíků. ZŠ Chvaletická vnímá zázemí jako částečně dostačující (záleží na typu akce). Nejčastěji školami využívaným prostorem pro různé kulturní aktivity je KD Kyje. Prostory mimo Prahu 14 využívá pouze ZŠ Chvaletická (Muzeum české hudby či Divadlo Gong). Pokud nějakým zázemím školy disponují, většinou ho nabízejí i jiným subjektům, většinou se jedná o pronájmy různým zájmovým sdružením a kroužkům.

Kulturně komunitní funkce dále plní několik kapacitně i prostorově omezených klubů pro mládež a rodičovských center (Klub Jahoda – ČM, Komunitní centrum Motýlek a Klub Pacifik – ČM, klub Černý Most, DDM – ČM, Mateřské centrum Klubíčko – ČM, Centrum volného času 14 – ČM, Centrum Slunečnice s kavárnou a některé další). Sídliště svým způsobem slouží i zázemí Církve bratrské v komplexu Chvaly v Horních Počernicích. Organizace disponující svého druhu kulturně komunitním zázemím, které nabízejí mimo vlastní aktivity často i veřejnosti, se tedy koncentrují na Černém Mostě. A to včetně organizací zřizovaných Hlavním městem Prahou, Domu dětí a mládeže, respektive pobočky DDM Praha 9 a pobočky Základní umělecké školy Horní Počernice. Na Černém Mostě se také v komplexu bývalé MŠ, společně s výše zmíněným vzdělávacími i institucemi HMP, nachází pobočka Městské knihovny.

Ve starší zástavbě pak kulturně komunitní funkce částečně plní a prostory disponují Sokoly a církve (Kyje, Jahodnice). Ve zbývajících lokalitách tato infrastruktura a s ní spojená nabídka v podstatě chybí (Hutě, Lehovec, Hostavice, Hloubětín). V Hloubětíně situaci bude řešit již naplánované komunitní centrum případně spojené s pobočkou Městské knihovny na místě staré fary v režii MČ.

Některé komunitní funkce též přirozeně plní restaurace (např. Erika v Kyjích), ačkoliv chybějící větší a kvalitní restaurace byly zmíněny též jako slabá stránka služeb v území.

Mnohdy mládež i dospělí volí jako náhradu za aktivní trávení volného času návštěvu obchodního centra Černý Most a s ním spojené nakupování (nakupování mládež zvolila jako druhou nejoblíbenější volnočasovou aktivitu po „chození ven s kamarády“). V Obchodním centru Černý Most veřejnost využívá multikino Cinestar.

Na konstatování o nedostaku kulturně komunitního zázemí (včetně sálů) a jeho potřebnosti pro vlastní volnočasové vyžití se shodují všechny realizované průzkumy s organizacemi, stakeholdery, komunitami i žáky ZŠ, potvrzuje jej i dotazníková pilotáž realizovaná s veřejností, stejně jako místní šetření v lokalitách realizovaná v rámci participativní agendy MA21 úřadem městské části.

Zázemí pro sportovní aktivity na Praze 14

Ve srovnání s kulturně komunitní infrastrukturou je zázemí pro sporty a neformální sportovní aktivity na území MČ relativně dobře distribuováno. Zázemí vytvářejí jednak tělocvičny a venkovní sportoviště škol (zejména v sídlištní zástavbě), dále dětská hřiště a prostory Sokolů a tělovýchovných jednot (zejména v tradiční zástavbě).

Kvalitním sportovním zázemím disponují ZŠ Chvaletická, ZŠ Gen. Janouška, ZŠ Vybíralova a ZŠ Bří Venclíků. Naopak nedostatečné zázemí mají ZŠ Hloubětín a ZŠ Šimanovská. Školy, které nějakým zázemím disponují, ho poskytují veřejnosti k pronájmu, popř. je zázemí volně přístupné. Další sportoviště využívané školami jsou bazén v Hloubětíně, stadion na bruslení ve Štěrboholích a na Harfě. Školy bez vlastního zázemí (ZŠ Hloubětín, ZŠ Šimanovská) si pronajímají tělocvičny mimo školu. Všechny školy, jejichž venkovní areály jsou volně přístupné veřejnosti, řeší problémy s vandalismem, nepořádkem a rušením nočního klidu.

Po území Prahy 14 jsou rozmístěna jednak běžná dětská hřiště pro rodiče a předškolní děti a ta jsou dále doplňována hřišti vícegeneračními, např. tzv. venkovním fitness a páteřními, víceúčelovými hřišti, která obsahují i infrastrukturu pro venkovní sporty. Potřebnost a vybavenost hřišť je diskutována s veřejností v jednotlivých lokalitách.

Co se týče zejména indoor aktivit svoji funkci dobře plní tělovýchovné jednoty a Sokoly, které mají prostory (zejména Kyje, Jahodnice).

Na území MČ se nacházejí plochy upravené parkové zeleně. Nejvýznamnější je centrální park na sídlišti Černý Most a více či méně kultivovaná rozmanitá městská krajina v Čeňku, na Čihadlech, okolí Kyjského rybníka. Stakeholderi i organizace spatřují potenciál v dalším rozvoji přírodního prostředí (včetně vodních ploch) pro aktivní trávení volného času a volají po něm.

Významně se opakovaly podněty k různým napojením a prodloužením cyklotras a stezek pro inline bruslení. Zároveň byla ale identifikována značná bariérovost a neprostupnost území pro pěší, cyklisty a další sporty. Za nedostatečné jsou považovány možnosti koupání. Shoda též panovala na dalším rozvoji dětských hřišť a sportovišť pro veřejnost.

Zajímavý je výsledek průzkumu prostor v oblasti sportu, které organizace potřebují pro nabízené aktivity, nejčastěji organizace uvedly: tělocvičny, venkovní hřiště a cvičiště, bazén, posilovna a wellness.

Expertní komentář, další kontext a trendy

Celkově lze tedy k infrastruktuře pro kulturu, umění, sport a volný čas říci, že na území MČ je relativně rovnoměrně rozmístěno zázemí pro sportovní aktivity, zejména indoor. Naopak chybí dostatečné zázemí pro outdoor aktivity, zejména pro neorganizované individuální sporty ve veřejném prostoru (problém byl identifikovaný také na úrovni aglomerace HMP). Za potenciál je považován rozvoj přírodního prostředí k volnočasovému využití, jak samotnou MČ, tak partnery, např. připravovaný projekt volnočasového centra a parku v Čeňku Hlavním městem Prahou.

S okrajovými či vnějšími částmi pražské aglomerace sdílí MČ Praha 14 problém nedostatečného zázemí pro kulturně komunitní využití. Tento problém se týká zejména sídlištních oblastí a nově budované obytné zástavby mnohdy bez dostačující občanské vybavenosti, včetně kulturního a kulturně komunitního zázemí. Územně analytické podklady HMP dokonce v důsledku tohoto problému identifikují hrozící degradaci těchto částí města, zejména sídlišť.

Ve vztahu k sídlišti Černý Most na tento fakt již reaguje projekt centra Plechárna. Ovšem vzhledem k tomu, že na sídlišti Černý Most I a II žijí téměř 2/3 obyvatel Prahy 14, a vzhledem k velikosti území (oproti ostatním lokalitám) a novým projektům obytné výstavby, je nutné v dlouhodobém horizontu ve spolupráci s partnery zajistit další infrastrukturu v této lokalitě, která bude podporovat obyvatele v aktivním životě.

Jedním z těchto partnerských projektů může být zamýšlená novostavba komunitního a duchovního centra farností Kyje na území Černého Mostu II. Pokud se MČ bude aktivně podílet na definici potřebných funkcí objektu a zadání projektu, mohou být zohledněny širší potřeby lokality i MČ jako celku – dobře dostupný sál s kapacitou nad 300 lidí. (Viz např. komunitní centrum Matky Terezy na Jižním městě, Praha 11, nebo Centrum Sv. Prokopa v Butovicích, Praha 13)

Za potenciál pro vybudování kulturně komunitní infrastruktury na sídlištích ve shodě s Územně analytickými podklady HMP považujeme školy. Lze konstatovat, že školy, které vznikaly současně s výstavbou sídlišť v 60. až 90. letech minulého století ve vnějším kompaktním městě, jsou nejlépe vybavené a prostorově velkorysé. Existuje zde prostor pro budování společenských sálů nebo úpravu venkovních prostor pro sportovní aktivity veřejnosti. Důležitou součástí těchto proměn je nalezení optimálního prostorového řešení, které by umožňovalo provoz pro veřejnost (samostatný přístup do areálu či budovy apod.). Potenciál má i dočasně nevyužívaný nebo morálně i fyzicky zastaralý stavební fond již v minulosti zrušených mateřských škol nebo jeslí (na MČ se v nich nachází např. ZUŠ, DDM, knihovna, podobně jako v jiných okrajových částech města).

Obecně by řešení kulturně komunitních center v MČ mělo odrážet konkrétní potřeby v lokalitě. Každému záměru by měla předcházet dostatečná odborná analýza a jednání s obyvateli a potenciálními uživateli centra. Velká pozornost musí být věnována nejen podobě infrastruktury, ale i modelu správy a provozu, který může být v každé lokalitě jiný. Vzhledem k výše popsané koncentraci zázemí na Černém Mostě, by se MČ měla soustředit na vytvoření kulturně komunitního zázemí ve spolupráci s partnery i v ostatních lokalitách, kde zcela chybí.

III. Nabídka v oblasti kultury, umění, volného času a sportu

Působení a zaměření organizací na území městské části

Dotazníkový průzkum mezi organizacemi ukazuje, že přes různé populační velikosti jednotlivých částí

Prahy 14, působí organizace v území poměrně rovnoměrně. V každé čtvrti působí minimálně 6 a maximálně 9 formálních stakeholderů, v lokalitách je tedy zajištěna alespoň minimální nabídka. Dvě třetiny organizací (z celkových 48) působí v oblasti sportu nebo volného času, pouhá pětina v oblasti kultury (9)!. V sociální oblasti působí téměř polovina, třetina organizací působí ve vzdělávání, 11 organizací je zaměřeno mimo jiné na integraci různých skupin obyvatelstva. Za velmi okrajové oblasti, ve kterých neziskové organizace působí, lze označit ekologii a životní prostředí a lidská práva (po 1 organizaci v dotazníku). Organizace měly možnost zaškrtnout více oblastí působení.

Nabídka aktivit a akcí, jejich návštěvnost a dopad na cílové cílové skupiny

Mezi každoročně opakovanými událostmi a akcemi jednoznačně převažují kulturně komunitní aktivity zejména pro klienty či častější návštěvníky neziskových organizací. Akce pro veřejnost jsou nejčastěji spojené se svátky v roce Velikonoce, Vánoce, maškarní bály, průvody, plesy, dětské dny a dále po jednom zmíněné sportovně komunitní akce jako kuličkaáda, drakiáda, petanque...). Vysledovat můžeme i rozmanité aktivity církví, benefice a akce podporující integraci lidí s hendikepy (plavba lodí, závod na kolečkách Black Bridge a další) nebo akce propagující činnost neziskových organizací (dny otevřených dveří, veletrh NNO, kampaně).

Mezi opakující se akce, které cíleně zařazují kulturní či umělecký program, lze řadit Zahradní slavnost v Jahodě a festival Stop Zevling, specifickými případy jsou pak různé benefice, které mají nejčastěji na programu vážnou hudbu. Za opakovanou uměleckou událost lze považovat koncertní série vážné hudby v Galerii 14 pořádané ÚMČ.

Jednoznačně největší kulturní událostí je festival Stop Zevling, který spojuje mimo jiného vystoupení kapel nemainstreamových hudebních žánrů, exhibice street sportů a kulturně a sportovně komunitní nabídku pro veřejnost s prezentací neziskových organizací činných na Praze 14. Akci pořádá Český sport 21, o. s., ve spolupráci s partnery od roku 2012 za významné podpory Prahy 14 kulturní. Jedná se o iniciativu zdola, nikoliv o dovozovou festivalovou produkci, vzešlou od fanoušků místní skateboardové a hudební subkultury, která se během sedmi let rozrostla ze 150 na 3500 návštěvníků a svým významem nyní přesahuje hranice Prahy 14. V roce 2014 se rozšíří i do Plzně a Ostravy.

Mezi každoročně opakovanými akcemi v oblasti sportu najdeme několik významných závodů a turnajů pro sportovce a fanoušky konkrétních sportů, kterých se účastní od 200 do 3500 účastníků a návštěvníků (basketbal, aerobic, street hokej, synchronizované plavání, fotbal, karate, judo) Zajímavé jsou i turnaje s nižším počtem účastníků, totiž střelba či akrobacie na koni, paravoltiž. Co chybí, jsou větší sportovní akce, kterých by se mohla aktivně účastnit veřejnost, a to jak v lokalitách, tak na úrovni Prahy 14 a také sportovní akce ve veřejném prostoru. Proto je relevantní, že se Praha 14 kulturní v rámci modelového roku kultury ve spolupráci s partnery začala zaměřovat na venkovní akce v lokalitách „pro každého“ (Tai-chi v Central parku, Lehovec sportuje, In-line den Prahy 14), kterých se zúčastnilo od 40 do 200 návštěvníků). Zároveň podpořila skateboardovou tradici na Černém Mostě (skateboardové závody Ambassadors skate tour s 200 návštěvníky a vybudování krytého prostoru pro skateboarding v zimních měsících na Plechárně). V tomto trendu je třeba nadále pokračovat, podporovat nové „street sporty“, zaměřit se i na běh a cyklistiku, pro něž má veřejný prostor v území dobré přírodní podmínky a potenciál, a propojit Prahu 14 s celopražskými akcemi.

Celkově převažují menší akce mezi 30 a 80 návštěvníky, častější jsou pak také akce do 250 návštěvníků, akcí mezi 250 a 1000 je kolem deseti, akcí mezi 1000 a 3500 je asi 5.

Pokud sečteme všechny pravidelně se opakující akce organizací, které se účastnily šetření, dostaneme 119 akcí ročně, tedy přibližně každý třetí den jedna akce. Těchto 119 akcí se za rok 2011 účastnilo více než 14 tisíc občanů (z toho 9,5 tisíce dětí). Pozn.: Do návštěvnosti nejsou počítány pravidelné aktivity organizací, pouze jednorázové velké denní opakované akce.

Z odhadů organizátorů lze z těchto akcí vybrat ty, které dosahovaly nejvyšší účasti: Festival Stop Zevling (Český sport 21 a Praha 14 kulturní), Dny otevřených dveří Centra sociálních služeb Praha, mezinárodní velikonoční turnaj Basketball Open Prague (pořádá Basket Slovanka), Staročeský jarmark (pořádaný Farní charitou Kyje ve spolupráci s Prahou 14 kulturní) a Veletrh nevládních organizací

(spolupořádané Prahou 14 kulturní) a Zahradní slavnost pořádaná Jahodou. U všech těchto akcí je účast odhadovaná minimálně na 1 000 hlav.

Pokud bychom se zaměřili na akce s největší návštěvností dětí, opakuje se Basketball Open Prague (s odhadovanými 2 600 dětskými účastníky), Veletrh nevládních organizací a Staročeský jarmark (se 700, resp. 600 dětmi) a Zahradní slavnost Jahody (s cca 500 návštěvníky - dětmi). K nim přibývá ještě Dětský den pořádaný Prahou 14 kulturní (s odhadovanými 600 dětskými návštěvníky).

Nejvíce opakovaných akcí bylo zaměřeno na děti a mládež do 18 let (73 akcí, tj. více než polovina ze všech), 55 akcí bylo cíleno na rodiče s dětmi a přesně polovina akcí zjištěných v tomto šetření byla zaměřena na širokou veřejnost. Co se týká výše vstupného vstupu na tyto akce, zhruba třetina byla zcela zdarma, další třetina měla vstup placený a více než desetina organizací vybírala na svých akcích dobrovolné vstupné.

Celkově lze konstatovat, že v roce 2011 se zúčastnilo všech akcí a projektů organizovaných respondenty ankety minimálně 111 500 opakovaných návštěvníků.

Návštěvnost lze sledovat také z hlediska cílových skupin (na základě kvalifikovaného odhadu respondentů). Vzhledem k tomu, že byla možnost započítat jednotlivé návštěvníky do více cílových skupin, součet těchto položek či nějaká relativizace absolutních hodnot není relevantní. U cílových skupin řazených dle absolutních počtů je zajímavé složení třech široce pojatých věkových skupin hned vedle sebe s přibližně stejným počtem návštěvníků. Konkrétně je tím myšlena cílová skupina (a) děti do 18 let (cca 17 tis.), (b) rodiny s dětmi (cca 13 tis.) a (c) senioři (cca 12 tis.). Tyto tři věkové skupiny v podstatě pokrývají celé věkové spektrum a to s přibližně stejným rozložením, což je poměrně pozitivní zjištění. Akce oslovily také více než 2 tisíce „rizikových dětí“ a mládeže a téměř 5 tisíc cizinců.

Není bez zajímavosti, že z celkové návštěvnosti pak opakovaní návštěvníci pořádaných nebo spolupořádaných projektů, aktivit a akcí příspěvkové organizace v roce 2011 (rok, za který vyplňovaly organizace dotazník) tvořili cca 16 tis. a v roce 2013 cca 24 tis. návštěvníků z toho cca 7tis. návštěvníků akcí ve veřejném prostoru (nejvíce navštívenými byly spolupořádané akce Stop Zevling a Staročeský jarmark).

Expertní komentář, další kontext a trendy

Za klíčové zjištění lze považovat fakt, že pouhých 9 organizací ze 48, které se účastnily průzkumu, označilo za své zaměření oblast kultury a umění. Je to ještě více překvapující vedle faktu, že v oblasti integrace působí více organizací než v kultuře. Vzhledem k velikostem cílových skupin, na které tyto jednotlivé obsahy směřují, je to paradoxní. Toto zjištění potvrzuje adekvátnost financování vlastní příspěvkové organizace působící v oblasti kultury a umění (Praha 14 kulturní).

Nabídka v oblasti sportu a volného času je v území MČ, stejně jako HMP, řádově lépe distribuována, zejména jedná-li se o indoor aktivity a nabídky organizací a sportovních klubů.

Kulturu do svého programu na území MČ začleňují jako doprovodné, preventivní či aktivizující činnosti neziskové organizace působící v sociálních službách či sportu a volném čase. Neziskové organizace působící v sociálních službách jsou v MČ silně zastoupeny zejména vzhledem k vysokému počtu cizinců, existenci lokalit tendujících k sociálnímu vyloučení a také vzhledem k zázemí pro bydlení hendikepovaných občanů na Černém Mostě atd.

Oporu pro začleňování kulturních, sportovních a volnočasových aktivit dlouhodobě vytváří Komunitní plán sociálních služeb v opatřeních, která se týkají podpory setkávání generací, klubové činnosti seniorů a rodin s dětmi a prevence jejich vyloučení. Dále volného času dětí a mládeže a prevence sociálně patologických jevů, integrace a překračování bariér u cizinců a menšin. A dále podpory komunitního života, aktivace občanské společnosti a aktivace mládeže a mladých dospělých pro službu v komunitě a dobrovolnou činnost.

Kultura a umění mají velký potenciál přitažlivým způsobem působit ve všech těchto oblastech. V zahraničí se pro aktivity na pomezí kultury umění a komunitně sociálních témat používají termíny

jako „community art“, Velká Británie, nebo „animace kultury“, Polsko. Participace na kultuře, umění a tvůrčím procesu jednoznačně dodává pocit sebevědomí, které zejména sociálně vyloučené nebo ohrožené skupiny obyvatel mnohdy ztratily. Participace na tvůrčím procesu dává pocit vlastní hodnoty, samostatnosti a mohoucnosti. Neformální aktivity kulturního či uměleckého charakteru často hrají roli „bezpečné zóny“, která není represivní ani primárně výchovná či preventivní.

Praktická nepřítomnost kulturních organizací v území MČ odpovídá obecné situaci v hlavním městě – kulturní instituce i organizace jsou koncentrovány a působí v centru města a v kompaktní zástavbě, v okrajových částech města s převažujícími funkcemi bydlení se prakticky nevyskytují. Politika Hlavního města ani státu na území Prahy nijak aktivně neprosazuje rovnoměrnější rozmístění kulturních institucí v území (na rozdíl od jiných evropských metropolí). Vyjma Městské knihovny, jejíž vlastní či spravované pobočky jsou v rámci regionálních funkcí v každé MČ. Po celém území také nalezneme Hlavním městem Prahou zřizované instituce pro volný čas zaměřené prioritně na děti a mládež - Domy dětí a mládeže (DDM) celkem asi 20 center a Základní umělecké školy (ZUŠ) s celkem asi 35 centry po celé Praze. S institucemi HMP, jejichž pobočky na území působí, MČ dosud výrazně nespolupracovala (Městská knihovna, DDM a ZUŠ).

Z popsané nabídky aktivit a akcí je zřejmé, čemu se věnují organizace v MČ a jaké zasahují cílové skupiny. Aktivní působení MČ (skrze příspěvkovou organizaci) by se mělo zaměřit na chybějící, totiž na aktivity cílené přímo na různé věkové skupiny neorganizované veřejnosti, na realizaci masovějších akcí i sportovní a kulturní aktivity ve veřejném prostoru, dále na nové progresivní projekty v oblasti kultury a umění a přinášet nové impulsy z oblasti umění i sportu do oblasti integrace, prevence sociálně patologických jevů a sociálního vyloučení. Dále by se měla soustředit na aktivity, které pomohou oživit lokality a budovat značku MČ. To vše v návaznosti na již existující projekty a vazby a zároveň je třeba významně zvýšit intenzitu spolupráce jak s volnočasovými, tak kulturními institucemi přítomnými i na území MČ, ale i kulturními institucemi veřejné služby a dalšími organizacemi působícími v pražské aglomeraci.

IV. Vyhodnocení nabídky a možností seberealizace v oblasti kultury, umění, sportu a volného času jejími uživateli

Identifikované trendy v návštěvnosti a poptávce na základě dotazníkové pilotáže s veřejností

Dle věkové struktury byla v dotazníkové pilotáži výrazněji zastoupena kategorie 20 až 40 let, dále pak 60+. Starší produktivní věk (40 až 60 let) byl zastoupen méně.

Které jsou nečastější cíle respondentů při kulturním či sportovním vyžití v rámci své lokality? jednotlivých institucí byl nejčastěji jmenován KD Kyje (zmínil ho každý 4. dotazovaný). V oblasti sportu lze jednoznačně označit význam místních Sokolů (zejména TJ Sokol Jahodnice a TJ Sokol Kyje). Mezi akcemi či aktivitami byly velmi často jmenovány ty, které se vztahují k buď věku (dospívajících či na druhé straně seniorů). Z akcí teenagerů byly častěji jmenovány Stop Zevling, skateboardové závody Ambassadors skate tour, Street for art či Lehovec sportuje. Pro seniory jsou lákavé akce KD Kyje - např. klub seniorů, vycházky pro seniory, cvičení pro seniory, taneční odpoledne či beseda osobností s diváky „U Skleničky s...“. Nad rámec věkových kategorií lze konstatovat, že individuální sportovní aktivity jsou častější než kolektivní, nejčastěji byla jmenována jízda na kole či kolečkových bruslích, plavání, vycházky či běh. Z kolektivních sportů se opakoval nějaký druh cvičení (zpravidla navázaný právě na činnost místních Sokolů).

Jaké akce a aktivity jsou ze strany dotazovaných nejvíce poptávány? Napříč celou Prahou lze za chybějící označit možnost koupání a plavání. Také byl častěji kritizován stav či nedostatek sportovišť, příp. dětských hřišť. Za nejpalčivější lokální téma lze jednoznačně označit stav hřiště Slavoj Hloubětín, se kterým si tamní obyvatelé spojují konec kopané v této čtvrti. V kultuře byl několikrát skloňován chybějící komunitní a kulturní prostor (od kluboven pro spolky po místo setkávání), nejčastěji byl jmenován respondenty z Černého Mostu. Veřejnost měla také časté podněty k různým napojením a prodloužením cyklotras, příp. stezek pro in-line brusle.

Za jakými aktivitami jsou respondenti ankety ochotni dojíždět? Jednoznačný směr dojížděky je za

kulturou do centra města - divadla, koncerty, kina, galerie atd. Do jiných městských částí (tedy mimo Prahu 14 a ne do centra) se často dojíždí za sportem, zejména pravidelnými sportovními kroužky. Pestrost těchto sportovních aktivit je značná (od boxu po pilates). V rámci městské části Praha 14 lze tři lokality označit za jasná centra dojíždění - a to Černý Most (nejčastěji do kina, ale i další cíle), Kyje (akce tamního kulturního domu) a Hloubětín (do bazénu).

Do kultury jsou dotazovaní ochotni investovat více než do sportu - dvě třetiny domácností investují do kultury měsíčně mezi 200 až 1000 Kč, zatímco do sportu investují domácnosti nejčastěji do 200 Kč (třetina respondentů), do kultury je investováno nejčastěji 500 až 1000 Kč měsíčně.

Jaké aktivity by občané naopak rádi nabídli?

Dotazníková pilotáž nabízí zajímavou sondu do aktivit, které by občané rádi nabídli, pokud by jim byla podána pomocná ruka. Celkem 26 respondentů ze 120 (tedy cca 20 % dotazovaných) uvedlo, že pokud by měli určitý typ podpory ze strany MČ, stali by se organizátory určité sportovní či kulturní akce. Za hlavní formy podpory byly jmenovány propagace, zázemí pro akci (např. odpuštění nájmu haly), administrativní pomoc či finanční podpora. Pestrost navrhovaných akcí je značná - od halové soutěže leteckých modelů přes graffiti jam po urban gardening mezi paneláky.

Čemu se věnují neformální komunity a aktivní jednotlivci?

Výzkum se soustředil na identifikování současných neformálních sdružení a skupin jednotlivců všech věkových skupin na Praze 14 a míst jejich společenského styku. Šetření rozlišuje dva typy komunitního chování - aktivizované a neaktivizované. Za aktivizované komunitní chování se označují aktivity, k jejichž realizaci je potřeba kolektivně spolupracovat s dalšími jednotlivci, je nutná určitá míra organizace skupiny. Aktivizované komunitní chování na Praze 14 má velmi pestrý charakter - od organizovaných skupin provozujících různé sporty (např. fotbal, bowling, squash), zájmy (kynologové, zahrádkáři, parkouristé), přes sdružující se příslušníky jiné národnosti (vietnamská či muslimská komunita) či náboženských skupin (např. křesťanské společenství či farnosti u kostela sv. Jiří a sv. Bartoloměje). Neaktivizované chování či aktivity komunitní skupiny mohou jednotlivci provozovat sami a zároveň se v dané lokalitě věnuje téže aktivitě více osob na sobě navzájem nezávislých (mají komunitní potenciál). Do této skupiny patří např. běžci a cyklisté, pejskaři, rybáři, senioři či maminky s dětmi.

Na Praze 14 bylo v rámci terénního průzkumu zaznamenáno 110 aktivizovaných komunitních skupin a dalších 58 forem neaktivizovaného komunitního chování napříč všemi čtvrtěmi městské části. Neaktivizované komunitní chování mělo v každé lokalitě přibližně stejné formy či skupiny - tzn. velmi zhruba celkem stejné počty těchto „skupin“ na lokalitu. Počet aktivizovaných komunitních skupin roste podle řádové populační velikosti jednotlivých lokalit (nejvíce jich je na Černém Mostě a v Hloubětíně).

Jak jsou v oblasti kultury a sportu aktivní školy?

Školy jsou plně vytíženy výukou a množstvím preventivních akcí. Sportovní, ale zejména kulturní a umělecké aktivity jsou upozaděny a jejich četnost se dle škol pohybuje na nejvyšší možné úrovni. Pod pojmem kulturní akce převažují návštěvy kulturních památek, muzejí a naučných pořadů nebo organizací se vzdělávacím cílem (planetárium, zoo atd.). Umění (divadlo, film, výtvarné umění) je zastoupeno minimálně a spíše lokálně. Téměř vůbec není zastoupena hudba a tanec. Nejčastějším aspektem, který ovlivňuje výběr akce, je vhodnost tématu a cena. Cena kulturních akcí je vyšší než sportovních (a tudíž jsou i hůře dostupné) z důvodu absence sponzorů oblasti kultury (ve sportu většina škol spolupracuje s kluby a oddíly, příp. má přímé sponzory, což cenu akcí snižuje).

Obecně jsou školy otevřeny nabídce sportovních i kulturních akcí. Dobře postavená nabídka od organizací a studijní materiály jsou dobrým předpokladem pro zvolení takové aktivity. Od MČ Praha 14 převažují sportovní nabídky nad kulturními a uměleckými. Většina škol považuje aktuální kulturní i sportovní nabídku na Praze 14 za dostatečnou v rámci možností Prahy 14. Účast škol na akcích např. v centru města je pro školy atraktivní a doplňují tak nabídku MČ.

Školy samy pořádají množství kulturních i sportovních akcí. Na těch sportovních mezi sebou spolupracují, na těch kulturních však téměř vůbec. Nekvalitní sportovní zázemí má za důsledek nižší

spolupráci a aktivitu škol ve „sportovní nadstavbě“ (akcí nad rámec standartní sportovní výuky).

Pro žádnou ze škol na Praze 14 není umění ani kultura prioritou, sport pro polovinu základních škol (tři ze šesti) je.

Nabídky aktivit pro volný čas, mimo školní vyučování, navazují typově na zaměření škol. Kroužky jsou většinou placené, outsourcované ze 30 - 70 % (liší se na jednotlivých školách). Outsourcované jsou zejména sportovní aktivity a výuka cizích jazyků, nejčastěji probíhá spolupráce s Agenturou Kroužky a Dětskými kroužky s Fialkou. Nabídka kroužků je poměrně vyvážená stejně jsou zastoupeny oblasti výukové a vzdělávací, umělecké a sportovní. Nabídka kroužků pro I. i II. stupeň je podobně pestrá a bohatá, na druhém stupni lehce převažují výukové a vzdělávací kroužky, pravděpodobně za účelem přípravy na další studium a přijímací zkoušky.

Co si myslí o možnostech aktivní seberealizace na Praze 14 náctiletí?

Workshopu a dotazníkového šetření se zúčastnilo 54 žáků ze všech ZŠ, jichž je MČ Praha 14 zřizovatelem, 70% z nich ve věkové skupině 13-15 let. Respondenti nejvíce postrádají v nabídce možností sportovního a kulturního vyžití diskotéky, dobře vybavené koupaliště a sportoviště (florbal, softbal, parkur, horolezecká stěna). KD Kyje žáci označili jako destinaci návštěvy se školou (divadelní představení, ples, školní akademie, nebo účasti na Dětském fóru Agendy MA21, pořádaného MČ, které patří mezi oblíbené).

Z výsledků vyplývá, že nejoblíbenější je chození s kamarády ven (22% označených možností), následují nákupy v ČČM a návštěva kroužků mimo školu (nejvíce zmiňován byl DDM). Nabídka školních kroužků a využívání školních hřišť získala kolem deseti procent odpovědí. Na podotázku „Kam rád/a chodíš? Která místa v Praze 14 máš nejraději?“ odpovědělo jen 15 dětí a neukázalo se, že by ve většině preferovaly jedno místo. 54 % dětí je spokojených s nabídkou možností trávení volného času na Praze 14, zbytek vyjíždí za sportem a zábavou mimo Prahu 14.

Co se týče využití volného času o víkendech, většina dětí odjíždí pryč (73%). Pokud zůstávají doma, hrají si na PC, připravují se do školy atd. 65 % dětí odpovědělo kladně na otázku, zda by se chtěly podílet jako dobrovolníci na přípravě a organizaci akcí neziskových organizací. Ze 45 dětí, které odpověděly na otázku, zda by si přály založení Žákovského zastupitelstva, 35 odpovědělo kladně a 25 z nich by mělo zájem v něm pracovat.

Jako podklad pro formování programu kulturně komunitního centra Plechárna u skateparku, byla dále se skupinou teenagerů vedena diskuse o sídlištním prostoru, který v současnosti poskytuje, ať už cíleně nebo živelně, místa pro setkávání lidí a trávení volného času.

Na sídlišti teenageři komentovali množství heren a podniků nízké cenové kategorie, popíjení alkoholu ve veřejném prostoru a zevlování. Jak zmiňuje závěrečná zpráva z workshopu, z velké části jde o „mladší lidi, které prostředí heren v zásadě odpuzuje, nebo na častější navštěvování lokálů nemají peníze, ale chtějí se spíše skupinově družít, a jelikož nemají kde, postávají tzv. na rohu nebo u obchodů.“

Co se týče prostoru kolem skate parku měnicího se nyní na komunitní centrum Plechárna je z výpovědí náctiletých zachycených v závěrečné zprávě z workshopu zjevné, že „party“ koloběžkářů, skejtáků, riderů a dalších skupin si vytvořily vztah k místu, kde se mohou věnovat své zálibě, což do značné míry utváří jejich identitu. Mezi jednotlivými skupinami ale panuje řevnivost a soupeření. Přítomnost centra Plechárna, které nabízí další aktivity i pro jiné cílové skupiny (rodiny s dětmi) a podněcuje teenagery k dobrovolnému zapojení do úklidu či budování sportovišť a dalších aktivit může vyvážit řevnivost společnou odpovědností za prostor a zároveň neformálně zvýšit bezpečnost.

Nápady pro realizaci, které získaly ve skupině více hlasů, byly následující: posezení, kavárna, wi-fi, vnitřní zastřešené skate překážky, parkour park, legal graffiti (8-12 hlasů), skate park lift, zkušebna, bikepark, horolezecká stěna (4-7 hlasů), mezi dalšími nápady byly zmíněny např. trampolína.

Expertní komentář, další kontext a trendy

Návštěvnost akcí v dotazníkové sondě zrcadlí v kapitole nabídka popsané akce cílené na neorganizovanou veřejnost. Výrazný směr dojíždky za sportovní i kulturní nabídkou v MČ kopíruje loklaity, které nabízejí významnou infrastrukturu (bazén, kino, kulturní dům) nebo významné akce. Jednoznačná je poptávka po zlepšování a posilování podmínek pro neorganizované individuální sporty

(plavání, cyklistika a inline) a sportoviště a dále potvrzuje identifikovaný nedostatek kulturně komunitní infrastruktury a nabídky v místě bydliště – dojíždka za nabídkou mimo Prahu 14 je intenzivní jak v kultuře, tak ve sportu.

V tomto ohledu je možné na podporu nabídky nahlížet dvojím pohledem, jednak z hlediska snižování bariér přístupu, v tom případě je nabídkou v místě bydliště třeba saturovat především ty cílové skupiny, pro které je dojíždění z jakýchkoliv důvodů hůře dostupné z důvodu ceny, snížené pohyblivosti či možnosti mobility, horší orientace a informovanosti, jazykové bariéry. Druhá z hlediska intenzivního vytváření podmínek pro obyvatele, kteří nutně nevypadávají z participace na společenském životě, jsou aktivní a schopni dojet za nabídkou jinam, ale vytvořením vhodných podmínek pro seberealizaci v místě mohou sami, zespoda (bottom up) významně přispět ke zvýšení nabídky v lokalitách, posílení sociální soudržnosti a dynamizovat občanskou společnost (modelově - 20% respondentů v dotazníkové sondě uvedlo, že by rádi nabídli aktivity, pokud by MČ pomohla vytvořit určité podmínky, zmiňován byl nižší nájem, administrativní pomoc, fin. podpora, propagace, zapůjčení vybavení).

Aby byl v MČ lépe využit potenciál komunit ke zvýšení zájmu starat se o místo, kde žijí, a podpořena lokální výměna nápadů, je třeba s komunitami navázat intenzivnější vztah a podporovat síťování na ose nabídka poptávka, dokud tyto vazby nezačnou být ve vyšší míře než dosud samozřejmou součástí života v místě. MČ by pro to měla vytvořit konkrétní nástroje a posílit lidské kapacity v oblasti komunikace.

V tomto ohledu není bez zajímavosti zmínit výstupy Studie životního stylu obyvatel, kterou nechal zpracovat Institut plánování a rozvoje HMP. Studie prokazuje, že občané, kteří aktivně participují zejména na kultuře, jsou aktivní i v zájmu o věci veřejné, včetně využívání občanských práv jako je právo volební.

Ačkoliv je podle průzkumu zaměření organizací v kapitole nabídka zřejmé, že nabízejí zájmové aktivity pro náctileté ve velké intenzitě, stejně jako školy nabízejí rozmanité možnosti kroužků, z výpovědí dětí, většinou členů zájmových parlamentů na základních školách, a tedy těch aktivnějších, se ukazuje, že mládež preferuje spontánní trávení volného času a mnohdy pro něj postrádá podmínky. Přirozená potřeba mladších náctiletých družít se, setkávat, budovat vlastní identitu mimo prostředí rodiny a školy a řízených aktivit klade otázky po možnostech spontánního trávení volného času tzv. „bez přímého dozoru“ a za nízké ceny, nebo zdarma. Problém nedostatečných možností pro mimoškolní a zájmovou činnost dětí a mládeže, zejména pro spontánní trávení volného času je identifikován Územně analytickými podklady Institutu plánování a rozvoje HMP jako celopražský.

Je tedy relevantní, aby se MČ prostřednictvím svojí organizace Prahy 14 kulturní ve spolupráci s dalšími partnery zaměřila nové podněty např. z oblasti street sportů a umění, na které nejsou tolik zaměřeny jiné organizace, vytvářela podmínky pro spontánní trávení volného času mládeže, a rozšířila tak mimo jiné způsoby prevence projevů rizikového chování u této věkové skupiny.

V této souvislosti zmiňujeme závěry týkající se trávení volného času rodin s dětmi v závislosti na příjmu domácností a vzdělání již výše zmíněné Studie životního stylu obyvatel v Praze, která obyvatele rozděluje do několika skupin podle preferencí v trávení volného času. „Zaměření na kulturní aktivity se zvyšuje úměrně příjmové situaci. Domácnost s dětmi s celkovým čistým příjmem nad 40 tisíc korun se na kulturní aktivity zaměřuje výrazně více než s příjmem pod 30 tisíc. U sportovních aktivit výrazně stoupá intenzita provozování po přesažení 40 tisíc korun čistého příjmu domácnosti. Pražské domácnosti s dvěma a více dětmi, mají ve více než 50 % případů příjem do 10 000 Kč čistého měsíčně na člena. Přičemž nejvyšší vliv na účast na kultuře má vzdělání hlavy rodiny – radikálně stoupá při dosažení maturity, v účasti na sportu má nejvyšší vliv výše příjmu. Důležitý je také fenomén tzv. skrytého chudnutí rodin, který způsobuje o 10 - 40% vyšší inflace v oblasti tzv. mandatorních výdajů, oproti průměrné inflaci 22% (údaje za Prahu v letech 2005 -2013). Tento trend vytváří při omezeném růstu mezd u nízkopříjmových domácností vyšší tlak na omezení spotřeby v oblasti povinných výdajů (např. nákup levnějších potravin či omezení spotřeby energií) či právě omezení výdajů na rekreaci, kulturní služby či nákup tisku apod.“

Oslovené školy zřizované MČ jednoznačně signalizují zatížení rodin hrazením nákladů na nejen na mimoškolní aktivity dětí, ale i zvýšenými náklady na návštěvu kulturních institucí či sportovních aktivit v rámci výuky.

„Přítomnost faktoru finančních limitací naznačuje i to, že nižší či nevýznamná pozitivní závislost na příjmové situaci domácností s dětmi existuje u *on-line aktivity* členů, *kutilství a zahrádkaření, sledování nosičů* ale i u orientace na *pobyt venku*. Tyto aktivity nejsou natolik podmíněny finančními možnostmi domácnosti (mohou být substituty finančně náročnějších aktivit)¹ a/nebo jsou čistě projevem volnočasových orientací dospělých členů vyplývajících z nepříjmových hledisek.“²

V závislosti na výsledcích demografické analýzy, která probíhá v rámci přípravy strategického plánu, lze vyhodnotit charakter lokalit z hlediska příjmů domácností a soustředit se specificky na posilování podmínek pro spontánní trávení volného času, zejména ve veřejném prostoru, právě zde.

Periferní městská část, jakou Praha 14 je, by měla chtít posílit participaci škol na kultuře a umění i vzhledem k výše naznačeným bariérám pro rodiny. Městská část, skrze P14 kulturní, může školám pomoci k vyšší participaci na kulturních akcích, například nabídkou kvalitního programu v dostupném prostoru (KD Kyje, Plechárna) či projektů v uměleckých žánrech, které školy spíše opomíjejí, nebo zcela chybějí (divadlo, film, hudba, současný tanec, výtvarné umění) a dále iniciovat společné aktivity škol v oblasti umění (podpořit literární, dramatické, výtvarné soutěže, projekty spojené s objevováním lokalit a jejich historií, reflexí veřejného prostoru..., zpracované kreativními metodami). Dále může iniciovat specifickou spolupráci škol s kulturními institucemi působícími na úrovni HMP šitou na míru P14. Může iniciovat přímou projektovou spolupráci škol a umělců na konkrétních tématech, nebo se zaměřit na získání prostředků ke snížení nároků vstupného na kvalitní kulturní program v rámci aglomerace.

V. Kapacity, nástroje podpory, propagace a komunikace MČ a zájem o pomoc a spolupráci

Lidské, finanční a prostorové kapacity organizací

Mezi organizacemi působícími na Praze 14 v oblastech sportu, kultury a volného času naprosto dominují z pohledu právní formy sdružení (spolky, kluby, společnosti, svazy apod.). Ostatní právní formy se vyskytují v řádu jednotek. Průměrný počet zaměstnanců v neziskových organizacích této oblasti je přibližně 3 plné úvazky, 5 částečných, cca 3 externí spolupracovníci a 9 dobrovolníků. Tři čtvrtiny organizací působí nad rámec Prahy 14 (polovina má celopražskou působnost, pětina celostátní), čtvrtina organizací má působnost pouze ve své domovské městské části.

Ekonomická data vyplnila třetina organizací z celkových 48. S tímto vědomím byl dotazník interpretován spíše modelově či jako trend.

Nejvíce organizací má roční příjmy mezi 200 tis. a 1 milionem korun, celkově je to více než polovina ze všech organizací, které svou finanční situaci uvedly. Příjmy mezi 1 - 5 mil. Kč uvedly 4 organizace a nad 5 mil. Kč 5 organizací. Klíčovým zjištěním z financování neziskových organizací je fakt, že - alespoň na základě našeho šetření - organizace působící na Praze 14 nejsou závislé na penězích od domovské MČ. Podle struktury příjmů malých organizací a sdružení, kde by se dala finanční závislost na městské části spíše předpokládat, toto nelze potvrdit. Organizace finančně nejvíce závislá na Praze 14 dosahuje hranice 25 % příjmů od MČ ze svého celkového rozpočtu. Zároveň pouze u čtyř organizací dosahuje podíl financí od městské části vyšší hranice než 10 % (a to pouze jednu z těchto čtyřech lze označit za malou, tj. do velikosti příjmů do 200 tis. Kč). Devatenáct organizací (tj. dvě třetiny ze všech vyplnivších dotazníků) uvedlo, že příjmy ze strany MČ disponuje (zbytek organizací finančními prostředky ze strany Městské části Praha 14 nedisponuje vůbec). Čtvrtina příjmů organizací pochází od státu.

Pouhá desetina organizací je výhradním vlastníkem prostor, které pro své pravidelné aktivity či jednorázové akce potřebuje. Trvale si prostory pronajímá 77 % respondentů. Městská část Praha 14

¹ Penetrace internetu přesahuje v pražských domácnostech s dětmi 90 % a ve většině případů je placena paušálně. Aktivity *pobyt venku* tvoří procházky, pobyt v přírodě, výlety apod.

² Kupříkladu *on-line aktivita* souvisí s vzdělanostním statusem domácnosti, ale nikoli silně s příjmem. Lze tedy usuzovat, že vliv vzdělání je zde přímý (postavení a orientace členů domácnosti v informační společnosti) či zprostředkován jinými faktory než příjmem (např. práce v sektoru služeb spojená s větší zkušeností s využíváním internetu apod.)

vlastní téměř dvě třetiny pronajímaných prostor, které organizace pravidelně či na akce využívají. Poměrně zásadní informací je, že 84 % organizací je se svým prostorovým zázemím spokojeno. Sedmdesát procent respondentů projevilo zájem o nově vznikající prostory H55 a Plechárna (ať už informovaností, nebo i podílením se na jejich koncipování).

Zobecňující SWOT analýza stakeholderů v jejich vlastní perspektivě

SILNÉ STRÁNKY: dlouhodobost (zkušenosti, tradice, povědomí mezi obyvateli), dále **ojedinělost služby, kvalitní trenéři, nízkoprahovost a flexibilita**

SLABÉ STRÁNKY: lidské kapacity (trenéři, finančně podhodnocení, vyčerpání, nedostatečně motivovaní zaměstnanci, nedostatek dobrovolníků), **vzdělávání zaměstnanců a vedoucích** (ekonomie, legislativa, marketing, management, propagace, podnikání), dále **prostory** (potřeba rekonstrukce prostor, vysoký nájem, neadekvátní prostory, zázemí) a **finanční nejistota**

PŘÍLEŽITOSTI: rozšíření služeb, propagace (nábor nových klientů/členů, zviditelnění se), **spolupráce s dalšími organizacemi, MČ, školami - výměna zkušeností, studentské praxe, finanční stabilita** (možnost rozšiřování služeb, dlouhodobější plánování, adekvátní finanční ohodnocení zaměstnanců, jejich dostatečný počet) a nakonec **řešení problematických majetkových vztahů** prostor, které organizace užívají (konkrétně softbal - jednání se ZŠ, Sokol - hřiště v majetku církve, DDM zahrada)

HROZBY: vyčerpání pracovníků a jejich případný odchod, finanční problémy (zadlužení, finanční nestabilita), **konkurence**

Zájem o pomoc a spolupráci ze strany organizací

Organizace dlouhodobě oceňují zejména dobrou a proaktivní spolupráci ze strany úřadu a dávají konkrétní podněty směřující k dalšímu zlepšování komunikace mezi úřadem a neziskovým sektorem, ale i neziskovým sektorem vzájemně. Pokud se organizací a stakeholderů zeptáte, s čím by chtěli ze strany MČ nejvíce pomoci a v čem vidí vzájemnou prospěšnost, dvě třetiny vám pravděpodobně odpoví, že s propagací (nejčastěji jmenovaná slabá stránka byl nepřehledný web Prahy 14 - výzkum probíhal v roce 2012 a 2013 od té doby i na základě zpětné vazby z výzkumu došlo ke zlepšení). Poslední často zmíněnou možností spolupráce je propojení neziskových organizací s podnikatelskými subjekty a spolupráce formou sponzoringu, kde by MČ figurovala v roli zprostředkovatele.

Využívání propagačních nástrojů organizacemi a veřejností

Propagace činnosti organizací probíhá zejména skrze jejich vlastní webové stránky a formou různých letáků. Více než polovina z nich používá k propagaci také sociální sítě a časopis Čtrnáctka. Články v časopise po té, co akce proběhla, organizace vyhodnocují jako reklamu s větším dopadem, než samotnou pozvánku na akci, protože lépe ukazuje jejich činnost.

A kde hledají informace o sportovních a kulturních akcích občané Prahy 14? Z dotazníkové pilotáže jasně vyplývá, že nejvýznamnějším informačním zdrojem je časopis Čtrnáctka – k získávání informací jej používají tři čtvrtiny respondentů. Dvě třetiny respondentů se o akcích dozvídá z doslechu. Zhruba čtvrtina dotazovaných pravidelně navštěvuje web MČ, web Prahy 14 kulturní, sociální media či další webové stránky.

Účastníci workshopu s členy žakovských zastupitelstev, převážně ve věku 13-15 let, pak uvedli, že nejvíce získávají informace z časopisu Čtrnáctka (30 % zúčastněných). V četnosti pak následuje sdílení informací s kamarády např. přes facebook. Jako nejméně využívaný informační kanál pro tuto věkovou skupinu je web Prahy 14.

Nástroje podpory kultury, umění sportu a volného času MČ

Nástroji podpory, kterými MČ spravuje a stimuluje prostředí, jsou: **příspěvková organizace Praha 14**
STRATEGIE PRO KULTURU, UMĚNÍ, SPORT A VOLNÝ ČAS NA PRAZE 14 – finální verze, únor 2014 24/48

kulturní s rozpočtem 9 553 tis. (údaj za rok 2013) Kč ročně, která se věnuje správě a programování prostor KD Kyje a centra Plechárna, realizaci kulturních a sportovních akcí a projektům oživujícím veřejný prostor.

Dále zajišťuje komunikaci a navazování partnerství jak s organizacemi působícími v lokalitě i na území aglomerace, tak vytváření prostoru pro realizaci projektů aktivními jednotlivci. Praha 14 kulturní se dále věnuje mapování prostředí a tvorbě strategického rámce pro kulturu, umění, sport a volný čas. V oblasti propagace pak kromě vlastních webových stránek a dynamicky spravovaného facebookového profilu, webových stránek KD Kyje a centra Plechárna, vydává ve spolupráci s ÚMČ měsíční přehled pravidelných a jednorázových akcí a aktivit organizací působících na území Prahy 14. Nástrojem finanční podpory projektů právnických i fyzických osob městskou částí je transparentní **grantové řízení** vyhlašované odděleně pro oblast sportu, volného času a pro oblast kultury a dotované celkovou částkou cca 800 tis. Kč ročně a s jasně stanovenými kritérii pro výběr projektů a s účastí jak místních znalců prostředí, tak nezávislých odborníků při rozhodování. Klíčovým nástrojem podpory je dále **Časopis Čtrnáctka** vydávaný ÚMČ, který zveřejňuje informace o plánovaných i uskutečněných akcích, prezentuje činnost organizací i jednotlivců, a také **webové a facebookové stránky MČ**. Podporou jsou také **zvýhodněné pronájmy prostor v majetku MČ pro neziskové organizace**, průběžné dobudování vnitřní i vnější **infrastruktury škol** pro sportovní aktivity, **sítě běžně vybavených a tzv. páteřních dětských hřišť** pro veřejnost se sofistikovanějším zázemím (možnost občerstvení, WC), a v neposlední řadě **veřejná projednání potřeb a námětů občanů** v rámci agendy udržitelného rozvoje MA 21.

Expertní komentář, další kontext a trendy

Jakou formou tedy může městská část reálně dělat politiku v oblasti kultury, sportu a volného času? Na základě analýzy kapacit organizací lze konstatovat, že důležitou možností je nájemné, MČ vlastní zásadní téměř dvě třetiny prostor, které si organizace pronajímají, dále skrze svou vlastní příspěvkovou organizaci (z hlediska dotace patří podle výzkumu k organizaci se třetím největším rozpočtem na Praze 14), dále zlepšením propagace organizací působících v území a zkvalitněním komunikace s nimi. Vzhledem k tomu, jak dílčí část tvoří finanční příspěvek MČ v rozpočtech organizací, lze politiku skrze městské příspěvky na sport, kulturu a volný čas aplikovat spíše omezeně.

Jednoznačně pomůže posílení role MČ jako moderátora spolupráce NNO s podnikatelským sektorem s cílem budování zodpovědnosti za prostředí, ve kterém žijí nebo působí.

Novou oblastí by pak na základě expertizy i zpětné vazby z mapování prostředí měl být rozvoj kulturně komunitních center v lokalitách a různé, pro MČ adekvátní, formy podpory drobného podnikání a služeb v lokalitách, které podle uživatelů chybí. Dále odbourávání bariér ve veřejném prostoru (např. budování stezek pro pěší i cyklisty) a potom budování nástrojů pro interakci s komunitou směřující k jejímu aktivnímu zapojení, participaci, a společné zodpovědnosti za vlastní okolí. V neposlední řadě je žádoucí posilování a zkvalitňování propagačních nástrojů směrem k jejich maximální uživatelské přívětivosti, interaktivitě, kreativní a moderní vizuální podobě.

SWOT analýza

Shrnující SWOT analýza na obecné úrovni konstatuje klíčové slabé stránky, silné stránky, příležitosti a hrozby v oblasti kultury, umění, sportu a volného času v MČ a je přemostujícím krokem k samotné návrhové části strategie.

Výsledná shrnující SWOT analýza vznikla expertním způsobem na základě dílčích SWOT analýz vytvořených zvláště pro oblast sportu a kultury v kategoriích Aktivity – nabídka, Infrastruktura, Propagace a komunikace, Řízení a financování, pracovními skupinami Sport a Kultura. Tyto byly následně konfrontovány a doplněny na základě výstupů realizovaných šetření a analýz. Doplněné dílčí SWOT analýzy byly dále diskutovány a prioritizovány na veřejném projednání. Dále uvádíme krátký popis role kultury, umění sportu a volného času a popis role samosprávy v rozvoji výše zmíněných oblastí. Kompletní analýzu je možné nalézt v přílohách č. 1 kompletní analytická zpráva a č. 2 výstupy dílčích analýz, rešerší a workshopů.

SILNÉ STRÁNKY	
Kvalitní systémové nástroje a lidské zdroje	<ul style="list-style-type: none"> • Praha 14 kulturní iniciuje a realizuje inovativní projekty v oblasti kultury, umění a sportu • Kvalitní grantový systém • Otevřenost MČ impulsům zvenku (nástroje v rámci MA 21, Fórum MČ, veřejná projednávání...)
Silný neziskový sektor, dobrá spolupráce NNO a MČ	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace mezi neziskovým sektorem a MČ funguje dlouhodobě (kladně hodnoceno ze strany NNO) • Množství neziskových organizací, které svojí činností pokrývají rovnoměrně území MČ, zejména v oblasti sportu (indoor aktivit), volného času a sociálních služeb a navazují na sebe aktivity formálních i neformálních komunit
Rozmanitá městská krajina s dostatkem upravených zelených ploch	<ul style="list-style-type: none"> • Relativní dostatek upravených zelených ploch • Příroda (především kolem rybníků a vodních toků) je využívána k rekreaci místními obyvateli i návštěvníky • Rybníky s kvalitní vodou ke koupání • Rozvojové projekty (Park v Čenku a další) • Rozmanitý terén využitelný pro různé druhy sportů a rekreaci
Zázemí a nabídka pro sport	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitní zázemí pro sport v rámci zrekonstruovaných školních areálů • Množství sportovišť dalších subjektů (největší indoor centrum v Praze ČČM, bazén Hloubětín...) • Zázemí pro aktivity je na území Prahy 14 relativně rovnoměrně rozmístěné a dopravně dostupné
Dobrá dopravní dostupnost centra města	<ul style="list-style-type: none"> • Za kulturními a uměleckými aktivitami může zejména náročnější divák dojet do centra města • Služby na území MČ využívají i obyvatelé jiných MČ a návštěvníci

SLABÉ STRÁNKY	
Slabá identifikace obyvatel s městskou částí	<ul style="list-style-type: none"> • Slabá propagace úspěchů MČ a rozvojových projektů směrem k obyvatelům • Praha 14 je zaměňována za Prahu 9 (problém poštovní adresy s označením Praha 9 na území Prahy 14) • Sportovní a kulturní aktivity MČ jsou málo využívány k budování image MČ
Fyzická roztržitost MČ, nedostatečná propojenost jednotlivých lokalit	<ul style="list-style-type: none"> • Špatná prostupnost území pro pěší/cyklo • Špatná propojení sportovní, kulturní a rekreační infrastruktury (propojení mezi sportovišti, parky apod.) • Chybí stezky všeho druhu
Nedostatečné možnosti (především neorganizovaného) trávení volného času mládeže (náctiletých)	<ul style="list-style-type: none"> • Chybí kustodi na hřištích a plázcích (nejen vrátný nebo hlídač, ale skuteční aktivátoři a animátoři, autority pro náctileté děti) • Nabídku mládeži supluje nákupní centra (Černý Most)
Nedostatečná provázanost komunikačních a propagačních nástrojů	<ul style="list-style-type: none"> • Nesourodost nástrojů MČ (web MČ, weby zřizovaných organizací, časopis, veřejné vývěsní plochy...) • Nedostatečná koordinace aktivit mezi organizátory (NNO-MČ) • Neexistuje ucelená propagace sportovních aktivit ani sportovišť směrem k veřejnosti • Nedostatek komunikačních nástrojů s občany

	<ul style="list-style-type: none"> ve veřejném prostoru Slabý „zásah“ časopisu Čtrnáctka (malý prostor pro aktivity, malá čtenost, informace o akcích spíše zpětně)
Nedostatečné zázemí pro neorganizované outdoorové sporty	<ul style="list-style-type: none"> Neudržovaná sportoviště ve vnitroblocích Chybí sportovní dětská hřiště či sportovní vybavenost dětských hřišť „Plácky“ ve špatném stavu
Nedostatečné podmínky pro rozvoj komunitního a společenského života v lokalitách	<ul style="list-style-type: none"> Chybí kulturně komunitní zázemí v jednotlivých lokalitách Prahy 14 (kromě Kyjí) Chybí společenský sál s kapacitou nad 200 lidí Nedostatečný kontakt MČ s místními komunitami Schválené developerské projekty nemají integrovanou kulturně komunitní infrastrukturu
Nízká pobytová a estetická kvalita urbánních center	<ul style="list-style-type: none"> Centra nejsou jednoznačně identifikovaná

PŘÍLEŽITOSTI	
Rozvoj infrastruktury skrze spolupráci s dalšími subjekty	<ul style="list-style-type: none"> Zlepšit koordinaci a spolupráci s MHMP a se subjekty zřizovanými HMP na území MČ (DDM, Městská knihovna, Integroční centrum Praha...) Vyhledávat příležitosti pro spolupráci MČ a dalších subjektů vedoucí k rozvoji kulturní, sportovní a volnočasové infrastruktury (spolupráce s firmami, developery, církvemi atd.)
Spolupráce s početnými komerčními subjekty	<ul style="list-style-type: none"> Diverzifikace a navýšení zdrojů pro kulturu a sport (finanční partnerství, adopce akcí apod.) Využití nevyužitých prostor v majetku firem (CČM – otevřené prostory, parkoviště kryté, uvolnění dolní budovy kina, opuštěná budova Telecomu) Zprostředkování spolupráce mezi subjekty (NNO – byznys)
Spolupráce s aktivními komunitami a skupinami obyvatel	<ul style="list-style-type: none"> Podchycení zájmu aktivních skupin obyvatel – dosavadní znalost o komunitách a kontakt s nimi jsou velmi nízké Drobné formy podpory mohou být velkou pomocí Dosud neaktivizované komunity a jednotlivci, kteří něco umějí
Další rozvoj a kultivace městské krajiny a její využití pro kulturu, sport a rekreaci	<ul style="list-style-type: none"> Vysoký poměr volného nezastavěného prostoru a zeleně vůči zastavěné ploše Iniciace rozvoje outdoor sportů Motivace vzniku sportovních komunit jako iniciátorů aktivit i neformálních správců sportovišť Vytvoření centra sportu a rekreace u Kyjského rybníka
Využívání (adaptace) škol jako polyfunkčních středisek pro aktivity místních obyvatel	<ul style="list-style-type: none"> Školy jako funkčním místem distribuce informací o akcích a aktivitách, které se konají nebo jsou nabízeny v MČ k cílové skupině rodiče a děti
Osobnosti v oblasti sportu a kultury, žijící na P14	<ul style="list-style-type: none"> Podchycení osobností, které dosud realizovaly svoje aktivity jinde a nebyly nijak spojovány s MČ
Současné umění jako prostředek oživení lokalit (především sídliště)	<ul style="list-style-type: none"> Praha 14 kulturně realizuje a přináší do MČ progresivní umělecké aktivity Jedná se o obecný trend V rámci Prahy množství institucí a uměleckých skupin se zkušenostmi Především sídliště nabízí prostor pro testování funkčních modelů

Účast škol na kulturních a uměleckých aktivitách MČ i v rámci HMP	<ul style="list-style-type: none"> • Účast na kultuře a umění není v současnosti pro školy prioritou, účast na kulturních a uměleckých aktivitách ve škole i v kulturních institucích v rámci školního vzdělávání je pro školy relativně drahá a komplikovaná • Propojení aktivit Praha 14 kulturní a škol na území MČ
--	--

HROZBY	
Malá diverzita subjektů v oblasti kultury	<ul style="list-style-type: none"> • Počet subjektů poskytující tyto služby je výrazně nižší než ve sportu a volném čase. • V dlouhodobém horizontu nebezpečí „kulturního monopolu“ Praha 14 kulturní, resp. neschopnost přenést zodpovědnost za kulturní nabídku i na další subjekty a partnery
Vandalství a následné omezování přístupu na sportoviště a plochy pro neorganizovaný sport	
Zklamaná očekávání veřejnosti a aktivních subjektů	<ul style="list-style-type: none"> • Malá povědomost veřejnosti o rytmu fungování samosprávy (očekávání rychlých změn) • Podcenění komunikace s veřejností na straně samosprávy • Rozpor mezi plánováním a realizací - změny jsou příliš pomalé, řešení dlouhodobá, obyvatelé mají pocit, že se „zase“ nic nestalo • Netradiční, odvážné a inovativní (zejména kulturní nebo umělecké) projekty mohou být hodnoceny jako ztráta času a peněz
Degradace lokalit a jejich sociálního kapitálu bez dostatečné občanské a kulturně komunitní infrastruktury	<ul style="list-style-type: none"> • Týká se především panelových sídlišť a nové kapacitní obytné zástavby • Územní rozvoj bez ohledu na kulturní a společenské potřeby (nová zástavba vzniká bez kulturně komunitní infrastruktury) • Nezohlednění demografického profilu obyvatel jednotlivých částí
Nedostatečné finance na straně MČ pro kulturu, sport a volný čas	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečné prostředky na údržbu stávajících sportovišť a kulturně komunitní infrastruktury • Nová infrastruktura nebude budována se zřetelem na finanční udržitelnost provozu • Nekoncepčnost na straně HMP a nejisté finance a plynoucí z MHMP z hazardu do rozpočtu MČ

STRATEGICKÁ ČÁST

„Městská část Praha 14 – místo, kde se dobře žije.“

MČ PHA 14 je atraktivním místem pro život. Dokáže těžit ze své rozmanitosti, krajinné dispozice a dobré dopravní dostupnosti. Svou polohu „na okraji“ obrací ve výhodu a nejen svým obyvatelům ale i návštěvníkům z jiných MČ nabízí nové formy městského životního stylu (prolínání sportu, aktivního trávení volného času, kultury, umění a komunitních aktivit). Lidé zde tráví aktivně svůj volný čas a nacházejí dostatek příležitostí k vlastnímu vyžití. MČ má rozvinutý spolkový život ve všech svých přirozených částech, který odráží specifika těchto částí.

MČ PHA 14 je prostupnou sítí příležitostí, aktivit a komunit...

Pro účel tvorby této strategie je nezbytné vytyčit určitý úběžník, tedy celkovou vizi městské části Praha 14, neboť strategické cíle se ze své podstaty k této vizi vztahují a „slouží jí“. Vzhledem k tomu, že MČ zatím nemá celkový strategický dokument zastřešený vizí (nadřazený Strategii pro kulturu, umění, sport a volný čas), byla celková vize městské části formulována skrze proces tvorby „strategie kultury“, což posiluje pozici kultury jako motoru rozvoje a proměny MČ.

Význam kultury, umění a sportu pro rozvoj MČ Prahy 14

Zahraniční i tuzemské zkušenosti ukazují, že podpora kultury a sportu, a to jak komunitního charakteru, tak inovativních projektů, může jednoznačně zvýšit kvalitu života v lokalitě a akcelarovat BUDOVNÍ IDENTITY MČ, POSÍLENÍ SPOLKOVÉHO A KOMUNITNÍHO ŽIVOTA, přispět ke zlepšení stavu VEŘEJNÉHO PROSTORU (především na sídlištích) a přispět k OSOBNÍMU ROZVOJI a SEBEREALIZACI obyvatel MČ.

Vzhledem k dostatku silných stránek a příležitostí v obou oblastech (kultura, sport) návrh strategie kulturu a sport instrumentalizuje, tzn. využívá je k řešení problémů a podchycení výzev, které přesahují tyto oblasti. **Strategie pro kulturu, sport a volný čas tak vytváří široce zaklenutý prostor s přesahem do územního rozvoje, rozvoje komunitního a spolkového života a vzdělávání.**

Kultura a sport ve spojení s potenciálem ležícím ve veřejném prostoru a rozmanité městské krajině mají reálnou šanci stát se oživujícím „médiem“ celé MČ. Oblasti kultury a sportu jsou však zvykově velmi oddělené „světy“. Základním úkolem strategie je tedy podchytit styčné body mezi kulturním a sportovním děním, kultivovat přirozenou škálu aktivit a prolínání mezi těmito oblastmi.

Reálnost vize “Místo, kde se dobře žije” tkví z velké části v kvalitě mezilidských vztahů, možnosti identifikovat se s místem, kde žiji, a možnosti nazvat je svým domovem. Kultura i sport k této vizi mohou vrchovatou měrou přispět.

Základní typologie aktivit

V rámci strategie se pod souhrnným označením „kultura, sport a volný čas“ rozumí následující typy aktivit:

1) Kulturní a umělecké akce – koncerty, výstavy, festivaly... (masové akce, menší akce, profesionální či poloprofesionální akce ke sledování či k částečné účasti)

Cíl: *estetický zážitek, fantazie, emoce, zábava, reprezentace, reflexe*

2) Sportovní akce – maraton, pohár starosty, sportovní den... (masové akce, menší akce, ke sledování či k aktivní účasti)

Cíl: *pohyb, zábava, zážitek, emoce, adrenalin, reprezentace, výkony, soutěživost*

3) Komunitní akce – den dětí, soutěže, trhy, události spojené se svátkem v roce, spolky, klub seniorů, komunitní zahrada...

Cíl: *spolčování, setkání, zábava, popovídání, sdílení, seberealizace*

4) Společenské akce – jubilea, vítání občánků, plesy

Cíl: *společenské rituály, reprezentace, zábava, společenské uznání*

5) Sociálně kulturní a sportovní akce – práce s občany ze sociálního bydlení Broumarská – dílny, projekty, pěvecký sbor

Cíl: *zapojování sociálně a jinak vyloučených občanů skrze možnosti, které nabízí kultura, umění a sport*

6) Kampaně – Den zdraví, Den Země, Setkání kultur

Cíl: *osvěta, tj. iniciace změny myšlení postojů občanů k vybraným tématům či problémům, které se jich týkají a ovlivňují jejich život a oni svým jednáním a chováním ovlivňují je*

7) Neformální volnočasové aktivity všeho druhu – kroužky, dílny, workshopy, DDM, taneční, street

sport, cyklistika

Cíl: *aktivní trávení volného času, aktivní seberealizace, poznání*

8) Vzdělávací akce (neformální vzdělávání)

Cíl: *rozšíření vědomostí, kompetencí, dovedností, aktivní seberealizace, vlastní individuální aktivity jednotlivců*

Role samosprávy v rozvoji KULTURY na území MČ Praha 14

Na území MČ Praha 14 operuje poměrně velká škála subjektů vyvíjejících aktivity a poskytujících služby v oblasti kultury. MČ má kvalitní vlastní systémové nástroje i lidské zdroje, mezi něž patří především příspěvková organizace Praha 14 kulturní. MČ nevlastní ani nespravuje rozsáhlou kulturní infrastrukturu, což lze vnímat jako mínus (znamená to nedostatek vhodných prostor), ale současně jako strategickou výhodu, neboť tak může minimalizovat zátěž plynoucí z udržování infrastruktury či investic do nové. Může tedy začít progresivním způsobem využívat to, co je k dispozici: nevyužívané prostory v majetku MČ, veřejný prostor, a společně s partnery hledat další cesty, např. využít nákupních center pro pořádání kulturních aktivit.

Vzhledem k dobré dostupnosti centra Prahy a dalších městských částí „nemusí“ MČ Praha 14 plnit žádné zásadní kulturní funkce – kvalitní nabídka kultury je dostupná v rámci aglomerace HMP. Na druhou stranu má MČ Praha 14 určitou zákonnou povinnost, která se týká konkrétních cílových skupin, a na základě politické dohody se již zavázala ke koncepčnímu a efektivnímu přístupu v podpoře kultury.

Kvalita současného kulturního života na Praze 14 je téměř zcela závislá na zdrojích a aktivitě MČ (ať již se jedná o aktivity dotované z grantového systému nebo o aktivity realizované vlastní příspěvkovou organizací). Městská část je v současnosti motorem kulturního dění, což je na jednu stranu úctyhodné, nicméně je třeba vnímat potenciální křehkost tohoto stavu. **V dlouhodobém horizontu by měla být spoluzodpovědnost za stav kulturního života přenesena více na další partnery (organizace), místní komunity a obyvatele.**

MČ stojí tedy před výzvou chopit se plně role iniciátora a advokáta kultury a nastartovat tak dlouhodobý proces, jehož výsledkem bude pestřejší kulturní a společenský život mnohem více zakotvený v místních společenstvích, aktivních občanech i jednotlivcích, kteří převzou spoluzodpovědnost za místo, kde žijí.

Současně by se MČ neměla vzdát role garanta kvality a pestrosti nabídky, jenž zajistí dostupnost kultury všem cílovým skupinám. Nabízí se základní úvaha, že kultura a umění by měly mimo jiné cílit na ty, pro něž je nabídka kultury HMP hůře dostupná (děti, rodiče s dětmi, teenageři, senioři), a obecně redukovat nutnost dojíždět daleko za kulturními aktivitami, které by se přirozeně měly odehrávat v místě bydliště.

Vzhledem k nepřítomnosti státních a magistrátních kulturních institucí (kromě dvou poboček Městské knihovny a služby bibliobusu) je žádoucí, aby MČ vytvářela protiváhu vůči komerční kulturní nabídce (CČM, masmédiá), a podílela se tak společně s dalšími partnery (vzdělávací a volnočasové instituce) na zprostředkování hlubších kulturních hodnot, především dětem a mládeži, jež v prostředí MČ vyrůstají.

Role samosprávy v rozvoji SPORTU na území MČ Praha 14

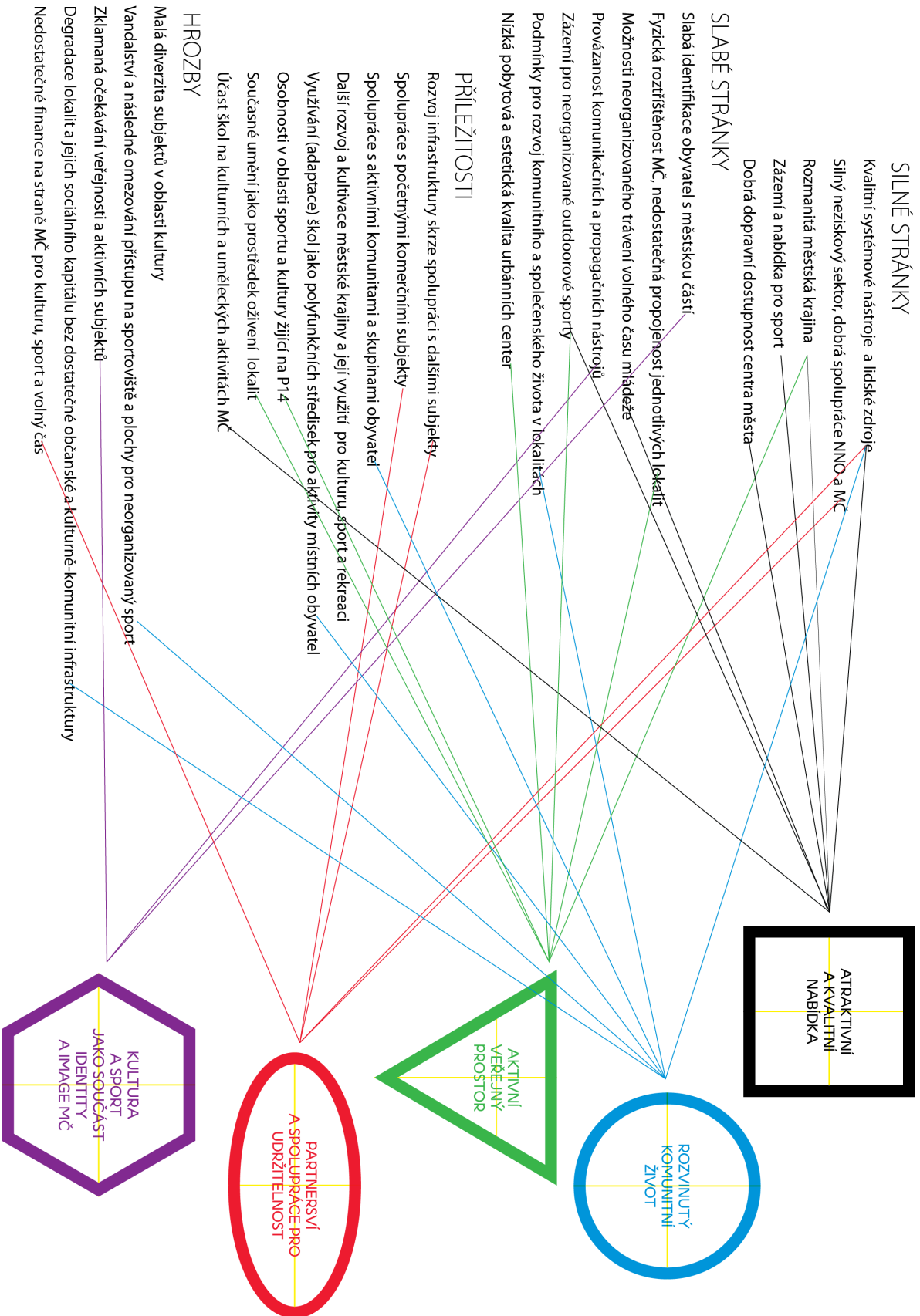
Na území MČ se nachází různorodá sportovní infrastruktura a instituce pro sport a volný čas, sportoviště jsou na území Prahy 14 relativně rovnoměrně rozmístěná a dopravně relativně dostupná. O sportovní aktivity je ze strany veřejnosti zájem, který však částečně naráží na nedostatečnou kapacitu sportovišť, na nedostatečnou nabídku pro některé cílové skupiny a na chybějící zázemí pro neorganizované sporty a komunitně sportovní akce.

MČ disponuje unikátní rozmanitou městskou krajinou s množstvím přírodních prvků vhodných k venkovním sportům, sítí dětských hřišť a dalších veřejných prostor využitelných pro sportovní a pohybové aktivity.

Klíčem k dalšímu rozvoji sportu na Praze 14 je **masový zájem o sportovní aktivity napříč věkovými skupinami** a dostatečný prostorový potenciál, především v oblasti outdoor aktivit. Tento potenciál by měla MČ uchopit a **aktivně iniciovat rozvoj outdoor sportů a profilovat se jako lídr v této oblasti v rámci celopražské aglomerace**. Rozvoj outdoor sportů může výrazně přispět k řešení problému defragmentace území (propojení sportovišť sítí stezek pro pěší a cyklisty) a ke kultivaci veřejného prostoru a posílení vztahu obyvatel a místa, kde žijí. V případě sídlištních celků, které mají tradičně spíše negativní konotace, tento přístup staví na proměně atmosféry a smýšlení a umožňuje budovat novou atraktivitu/identitu sídlišť.

Výše zmíněné s sebou přináší nutnost redefinovat roli MČ v oblasti sportu, přilákání osobností, které umožní rozvoj nových trendů, a podnícení vzniku sportovních komunit jako iniciátorů aktivit i neformálních správců sportovišť.

Strategické cíle - přehled, vazba na SWOT

CÍL 1) ATRAKTIVNÍ A KVALITNÍ NABÍDKA

CÍL: Podporovat (a zajišťovat) atraktivní nabídku kulturních, sportovních a volnočasových aktivit pro různé cílové skupiny.

OPATŘENÍ

- 1/ Podporovat školy jako klíčové zázemí pro neformální vzdělávání a aktivity dětí i dospělých
- 2/ Praha 14 kulturní fungující jako klíčový nástroj MČ k moderaci nabídky akcí a aktivit v kultuře, umění a sportu v MČ
- 3/ Iniciovat outdoorové sporty a volnočasové aktivity a budovat sportovní infrastrukturu
- 4/ Věnovat zvláštní pozornost podpoře a realizaci aktivit pro specifické cílové skupiny (senioři, mládež, hendikepovaní, cizinci)

Vazba na SWOT

V MČ je relativně dobře pokrytá nabídka sportovních, kulturních a volnočasových aktivit pro děti a dospělé. Nabídka pro některé cílové skupiny (např. mládež, senioři, cizinci) je naopak nedostatečná, na jiné silné skupiny není dostatečně pamatováno při celoměstských akcích (např. hendikepovaní občané). Sportovní infrastruktura je na rozdíl od kulturně komunitní infrastruktury relativně rovnoměrně rozmístěná a dobře dopravně dostupná.

CÍL 2) ROZVINUTÝ KOMUNITNÍ ŽIVOT

CÍL: Podporovat rozvoj spolkového života a vlastních aktivit obyvatel a vytvářet pro ně podmínky.

OPATŘENÍ

- 1/ Posilovat kvalitu (přirozených) a vytvářet nová urbánní centra lokalit
- 2/ Rozvíjet kulturně komunitní infrastrukturu v lokalitách MČ – spolupracovat na budování klíčové infrastruktury i s jinými subjekty
- 3/ Řešit chybějící sál pro více než 300 lidí
- 4/ Vytvořit systém nefinanční podpory realizace aktivit

Vazba na SWOT

MČ se člení do několika přirozených lokalit (částí), které jsou velmi rozdílné. Prakticky ve všech částech chybí kulturně komunitní centra (kromě Kyjí), která by plnila funkci katalyzátoru komunitních a spolkových činností a nabízela základní zázemí občanům pro jejich vlastní aktivity. Stejně tak v jednotlivých částech chybí kvalitní urbánní centra pro setkávání a drobné podnikání. V jednotlivých lokalitách (dle dotazníkového šetření prakticky rovnoměrně po celé ploše MČ) působí organizace, které nabízejí zejména sociální, zdravotní, sportovní a volnočasové aktivity občanům. Co ovšem chybí nebo je v nedostatečném kontaktu a povědomí MČ (úřadu), jsou místní občanské spolky a sdružení (včetně neformálních komunit).

CÍL 3) AKTIVNÍ VEŘEJNÝ PROSTOR

CÍL: Zajistit vyšší uživatelskou a estetickou kvalitu a prostupnost veřejného prostoru a území MČ, rozvoj koncipovat s důrazem na vytvoření podmínek pro kulturní, sportovní a komunitní aktivity.

OPATŘENÍ

- 1/ Zvýšit prostupnost MČ pro cyklisty a pěší (cyklostezky apod.) a vybudovat zázemí pro venkovní (outdoorové) a rekreační sporty
- 2/ Kreativní, participativní a udržitelná koncepce dětských hřišť a plácků
- 3/ Využívat kulturní a umělecké a sportovní akce a aktivity k oživení a aktivaci veřejného prostoru (bourání zvykových stereotypů a testování nových podob a možností využití)

Vazba na SWOT

Městská část disponuje rozmanitou městskou i divokou krajinou s velkým množstvím zeleně a veřejného prostoru. Specifikem jsou tři rybníky s kvalitní vodou ke koupání (Kyjský rybník je druhý největší v Praze). V současnosti není tento potenciál dostatečně využit. Defragmentace celého území – přírodní a dopravní bariéry, malá návaznost a nedostatek pěších a cyklo stezek, stejně jako malá nabídka a nedostatečné podmínky pro sportovní a kulturní aktivity i sousedské setkávání, nevybízí obyvatele k využívání veřejného prostoru. Parky (V Čeňku, Čihadla...) i rybníky představují velký potenciál pro pěší a cyklisty, setkávání a rekreační sporty různého typu, jak pro obyvatele Prahy 14, tak pro obyvatele hlavního města Prahy.

CÍL 4) PARTNERSTVÍ A SPOLUPRÁCE PRO UDRŽITELNOST

CÍL: Budovat úzkou spolupráci MČ a subjektů, které nabízejí služby veřejnosti nebo jsou experty v oblasti sportu kultury, umění a volného času na území MČ.

OPATŘENÍ

- 1/ Vytvářet transparentní grantový systém reagující na aktuální potřeby a umožňující moderaci prostředí
- 2/ Vytvářet společnou představu o sportovní a kulturní nabídce s neziskovými i komerčními organizacemi působícími v MČ – spolupráce na kulturním a sportovním „programu“ MČ – a s dalšími partnery a zvyšovat společenskou prestiž
- 3/ Budovat stabilní spolupráci s neziskovým sektorem
- 4/ Budovat efektivní spolupráci s komerčními partnery

Vazba na SWOT

V městské části existuje řada jednotlivců i organizací – neziskových i podnikatelských subjektů, které nabízejí sportovní, volnočasové i kulturní aktivity pro veřejnost. Činnost nekomerčních subjektů je často založena na dobrovolné práci, získaných dotacích a entuziasmu konkrétních lidí. Zejména sportovní organizace jsou pak vlastníky a poskytovateli sportovního a kulturně komunitního zázemí pro aktivity v jednotlivých lokalitách MČ.

Cíl 5) KULTURA A SPORT JAKO SOUČÁST IDENTITY A IMAGE MČ

Cíl: Vytvořit image a identitu městské části, jako městské části spojené se sportem, zelení, uměním a kulturou a kvalitním využitím veřejného prostoru.

OPATŘENÍ

- 1/ Vytvořit propagační a marketingové nástroje pro akce a aktivity na území MČ
- 2/ Realizovat špičkové sportovní události a umělecké akce
- 3/ Krása, nová identita sídlišť
- 4/ Využít výročí „20 let Prahy 14“ k posílení identity MČ
- 5/ Propagovat MČ v rámci Prahy a ČR

Vazba na SWOT

MČ aktuálně nemá „masově“ výraznou identitu ani u svých občanů, ani image na úrovni Hlavního města Prahy. Identita MČ a sounáležitost obyvatel s MČ je oslabena především vinou defragmentace území a problému s PSČ (Praha 9), mnozí obyvatelé ani neví, že žijí na Praze 14. Image MČ je utvářena především stereotypním vnímáním jakožto periferie nebo „šedého sídliště“.

STRATEGICKÝ CÍL 1: ATRAKTIVNÍ A KVALITNÍ NABÍDKA

CÍL 1	
Podporovat a zajišťovat atraktivní nabídku kulturních, sportovních a volnočasových aktivit pro různé cílové skupiny.	
<p>Úkolem MČ je ve spolupráci s partnery podporovat a zajišťovat základní škálu v nabídce kulturních, sportovních a volnočasových aktivit pro různé cílové skupiny. Součástí této snahy je dlouhodobé vyhodnocování nabídky a poptávky a potřeb obyvatel. MČ si je vědoma nabídky v rámci aglomerace HMP a proto klade důraz na podporu autentické „lokální“ nabídky, která bude komplementární (doplňková) k běžně dostupné nabídce v rámci aglomerace HMP. Klíčovou roli má vlastní příspěvková organizace, Praha 14 kulturní, jakožto hlavní rozvojový nástroj MČ v oblasti kulturních, volnočasových, uměleckých i sportovních aktivit.</p>	
OPATŘENÍ	
1.1.	Podporovat školy jako klíčové zázemí pro neformální vzdělávání a aktivity dětí i dospělých
1.2.	Praha 14 kulturní fungující jako klíčový nástroj MČ k moderaci nabídky akcí a aktivit v kultuře, umění a sportu v MČ
1.3.	Iniciovat outdoorové sporty a volnočasové aktivity a budovat sportovní infrastrukturu
1.4.	Věnovat zvláštní pozornost podpoře a realizaci aktivit pro specifické cílové skupiny (senioři, mládež, hendikepovaní, cizinci)
MAPOVÁNÍ	
	Realizovat pasportizaci vnitřních i vnějších sportovišť
	Vytvořit komplexní analýzu všech cílových skupin a jejich potřeb

PŘEHLED OPATŘENÍ A AKTIVIT

1.1. Podporovat školy jako klíčové zázemí pro neformální vzdělávání a aktivity dětí i dospělých

Základní školy jsou důležitým ohniskem dění na celém území MČ a zároveň mají ve své správě klíčovou, zejména sportovní infrastrukturu. Tato je v reálné v dobrém stavu, mnohde čerstvě zrekonstruovaná. Klíčová, neboť v podstatě jediná, je sportovní infrastruktura škol pro sídliště Černý Most. (Ve staré zástavbě zázemí společně se školami zajišťují „tradiční instituce“ – Sokol a Tělovýchovné jednoty – Kyje, Jahodnice, Hloubětín). Ač byly školy, zejména ty sídlištní, budovány jako „monofunkční infrastruktura“ a nebylo počítáno s víceúčelovým využitím, tato skutečnost se v demokratické společnosti postupně mění. Zázemí škol pro své aktivity využívají jak soukromé subjekty nabízející služby školám i občanům, tak přímo občané, a to zejména pro sportovní aktivity. Školy registrují vyšší poptávku po využití školních areálů, než jsou areály aktuálně schopny pojmout. Smyslem tohoto opatření je vědomě rozšířit vnímání škol jako center komunitního sportovního i kulturního života a ovlivnění vkusu dětí a budovat pro to jak fyzické, tak organizační zázemí. Využít jako inspiraci fenomén tzv. „komunitní školy“.

1.1.1 Rekonstruovat vnitřní i venkovní sportovní zázemí a rekonstruovat či dobudovat zázemí škol pro kulturní a komunitní aktivity tak, aby sloužila nejen školám, ale i veřejnosti.

1.1.2. Jednat se školami o možnostech navýšení časových kapacit sportovišť poskytovaných veřejnosti

1.1.3. Podporovat školy v aktivní účasti na kvalitních kulturních a uměleckých akcích

1.1.4. Iniciovat projekty škol vedoucích k aktivitám pro veřejnost a oživení prostoru ve školách i mimo ně

1.1.5. Podporovat školy ve spolupráci ve sportu a kultuře

1.2. Praha 14 kulturní jako klíčový nástroj MČ k moderaci nabídky akcí a aktivit v kultuře, umění a sportu v MČ

Příspěvková organizace Praha 14 kulturní je hlavním nástrojem MČ pro ovlivnění nabídky akcí a aktivit pro občany Prahy 14 v oblasti kultury, umění a sportu. V rámci činnosti příspěvkové organizace má MČ možnost ovlivňovat jednak kvalitu nabídky akcí a aktivit, jednak doplnit chybějící nabídku, kterou neposkytují jiné subjekty v MČ. A dále skrze příspěvkovou organizaci přinášet do prostoru MČ současné nekomerční či nekonzumní trendy v oblasti sportu a umění, stejně jako aktivně vytvářet či podporovat nabídku pro specifické cílové skupiny, které potřebují speciální pozornost, ať ze sociálních či zdravotních důvodů (mládež, menšiny, senioři a další...) a která chybí. Smyslem tohoto opatření je budovat p. o. jako strategickou instituci špičkové kvality reagující na poptávku a přinášející inovativní nabídku. Instituci, která doplňujícím způsobem a symbioticky (spíše než konkurenčně) vstoupí mezi stávající organizace působící na území MČ.

1.2.1. Zapojení do celopražských festivalů a akcí

1.3. Iniciovat outdoorové sporty a volnočasové aktivity a budovat sportovní infrastrukturu

Veřejný prostor v Praze 14 má potenciál pro outdoorové sporty. V současné době je v tomto směru využíván málo, důvodem jsou zejména chybějící adekvátně upravené plochy. Outdoorovými sporty se myslí městské sporty jako workout, cyklotrial, kubb, skateboarding, běh... V případě outdoorových sportů se nemusí jednat o vysoké vstupní ani provozní náklady. Zároveň z průzkumu zejména mezi mládeží vyplývá, že je o tyto sporty velký zájem a že zároveň mají chuť se ve vytvoření podmínek angažovat. Smyslem tohoto opatření je vytvoření zázemí a rozhýbání dění, samotná realizace zázemí je předmětem několika dalších opatření.

1.3.1. Oslovit osobnosti z Prahy 14 aktivní v oblasti outdoorových sportů k realizaci aktivit

1.3.2. Aktivně vyhledávat organizátory sportovních outdoorových akcí na celopražské úrovni

1.3.3. Řešit hloubětínský stadion ležící ladem s vizí sportoviště přesahující význam lokality

1.3.4. Jednat o zlepšení služeb Bazénu Hloubětín pro veřejnost směrem k maximální uživatelské přívětivosti

1.4. Věnovat zvláštní pozornost podpoře a realizaci aktivit pro specifické cílové skupiny (senioři, mládež, cizinci, handikepovaní...)

V MČ není dostatečná nabídka kulturních a sportovních aktivit pro cílové skupiny, které vyžadují speciální pozornost, ať z důvodu sociálních, zdravotních nebo ohrožení sociálně patologickými jevy (např. mládež, senioři, cizinci, menšiny). Jiné silné skupiny nejsou optimálně zapojeny do akcí, není na ně dostatečně pamatováno při celoměstských akcích (handikepovaní občané). Smyslem opatření je podporovat program pro specifické cílové skupiny.

1.4.1. Realizovat akce pro seniory (a poskytnout jim prostor pro seberealizaci)

1.4.2. Realizovat akce pro teenagery (a poskytnout prostor pro seberealizaci)

1.4.3. Realizovat akce a aktivity pro cizince a menšiny a etnika (a poskytnout jim prostor pro seberealizaci)

1.4.4. Realizovat akce pro hendikepované (a poskytnout prostor pro seberealizaci)

STRATEGICKÝ CÍL 2: ROZVINUTÝ KOMUNITNÍ ŽIVOT

CÍL 2	
Podporovat rozvoj spolkového života a vlastních aktivit obyvatel a vytvářet pro ně podmínky.	
Vzhledem k tomu, že jedním ze základů fungující obce je dobře fungující komunita (komunity) a kvalitní urbánní centra, která podporují městský život, je v zájmu MČ taková centra vytvářet a zároveň podporovat rozvoj místních spolků, neformálních komunit i jednotlivce aktivní ve vlastní činnosti i aktivitách pro obecní prospěch. Podporovat tak život v místě proti principu „periferie jako noclehárny“.	
OPATŘENÍ	
2.1.	Posilovat kvalitu (přirozených) a vytvářet nová urbánní centra lokalit
2.2.	Rozvíjet kulturně komunitní infrastrukturu v lokalitách MČ – spolupracovat na budování klíčové infrastruktury i s jinými subjekty
2.3.	Řešit chybějící sál pro více než 300 lidí
2.4.	Vytvořit systém nefinanční podpory realizace aktivit

PŘEHLED OPATŘENÍ A AKTIVIT

2.1. Posilovat kvalitu (přirozených) a vytvářet nová centra lokalit

MČ se dělí na specifické, v určitém slova smyslu oddělené územní celky, které žijí svým životem a mají svá specifika. Některé z nich, stará zástavba, mají přirozená urbánní a komunitní centra dění (Kyje), jiné o ně přišly (Hloubětín – zbořená sokolovna). Další části (Černý Most) přirozená centra nemají vzhledem k charakteru panelové zástavby a dobovému kontextu (nepodpora spontánního shromažďování za minulého režimu). Jiné, jako současná zástavba v Hutích, o urbánní centra přišla vlivem nekonceptních urbanistických zásahů (změna územního plánu v nové zástavbě). MČ má zároveň na svém území celkem 3 stanice metra, které mají z hlediska přirozeného centra dění dosud nedostatečně využitý potenciál. MČ má možnost, aby podpořila aktivní městský život, iniciativně zasahovala do územní tvorby těchto center v oblasti nové výstavby a ovlivňovala podobu stávajících klíčových center a veřejných prostranství tak, aby byla živými místy setkávání a kvalitních obchodních služeb. Smyslem tohoto opatření je identifikace a definice center na Praze 14 a zvyšování jejich uživatelské i estetické kvality (včetně podpory místního podnikání).

2.1.1. Vytvořit strategii pro veřejné prostory

2.1.2. Podporovat drobné podnikání v lokalitách oživující městské prostředí

2.1.3. Motivovat drobné podnikatele ke zlepšení estetiky výloh

2.2. Rozvíjet kulturně komunitní infrastrukturu v lokalitách MČ – spolupracovat na budování klíčové infrastruktury i s jinými subjekty

Městská část přímo provozuje (Galerie 14), nebo spravuje skrze svoji příspěvkovou organizaci Praha 14 kulturní prostory pro kulturně komunitní aktivity, KD Kyje, rodící se centrum Plechána na Černém Mostě. Další prostory

pronajímá neziskovým organizacím, které provozují zejména sociální, preventivní, komunitní či duchovní služby (Motýlek, Jahoda, Oáza...) Galerie 14 na Černém Mostě II. je prostorem pro kulturní a společenské akce s kapacitou cca 100 lidí, využívaná pro akce z celé MČ, navštěvovaná skupinami spojenými s konkrétními akcemi. KD Kyje v Kyjích disponuje multifunkčním sálem pro cca 180 lidí. Jako kulturní centrum MČ je vzhledem k umístění obtížně dostupný, což snižuje jeho atraktivitu pro návštěvníky, kteří nejsou z lokality Kyje. Centrum Plechářna se začíná etablovat jako prostor pro kulturní, sportovní a komunitní aktivity na Černém Mostě II. Další lokality v MČ (Lehovec, Jahodnice, Hostavice, Hutě) nejsou vybaveny komunitně kulturními centry a jak občané, tak organizace působící v lokalitách o vybudování takovýchto center projevují zájem. Dostupné analýzy na úrovni HMP zároveň potvrzují, že území HMP je v oblasti kulturní a kulturně komunitní infrastruktury zejména v okrajových částech Prahy silně poddimenzované. Smyslem tohoto opatření je vybudovat kulturně komunitní centra ve všech lokalitách Prahy 14 kde chybí, a to jak ve vlastnictví MČ, tak v úzké spolupráci s partnery – subjekty, jejichž záměry jsou synergické (bydlení, služby v oblasti kultury a volného času atd.), specificky navázat spolupráci s institucemi poskytujícími služby v oblasti kultury zřizovanými HMP (např. Městská knihovna). Zohlednit demografický vývoj a plánovaný urbanistický rozvoj každé lokality, pracovat s konceptem společenské odpovědnosti firem v rámci nových developerských projektů. K plánování projektů vždy přizývat obyvatele a všechny relevantní stakeholdery. V oblasti Hostavic využít potenciál Zámeckého parku a zámku, na sídlišti Černý Most využít potenciál škol.

2.2.1. Pokračovat v realizaci kulturně komunitního centra na sídlišti Černý Most Plechářna

2.2.2. Realizovat kulturně komunitní centrum v Hloubětíně H55

2.3. Řešit chybějící sál pro více než 300 lidí

V MČ chybí víceúčelový sál pro shromažďování více než 300 osob, pro setkávání a společenské akce. Sály, které jsou na území Prahy 14, ať v majetku MČ, nebo jiných subjektů, mají nižší kapacitu a jsou nevhodně umístěny z hlediska dopravní dostupnosti (KD Kyje). Smyslem tohoto opatření je sledovat možnosti, jak na straně městské části, tak na straně jiných neziskových nebo developerských subjektů, jak takový sál zakomponovat do rekonstrukce stávajících nebo stavby nových objektů. A to s ohledem na maximálně efektivní počáteční investice a následně na udržitelné náklady na provoz sálu (ze strany MČ).

2.3.1. Hledat prostory pro sál – aktivně se podílet na definici funkcí a tvorbě zadání plánovaného kostela na Černém Mostě ve spolupráci s Farností Kyje

2.4. Vytvořit systém nefinanční podpory realizace aktivit

V městské části jsou aktivní jednotlivci či neformální skupiny, které mají zájem o své okolí. Tento zájem se aktuálně projevuje zejména v upozorňování na nedostatky. Smyslem tohoto opatření je vytvořit snadno přístupné nástroje, jež pomohou těmto lidem jednoduše napravit nedostatky v jejich okolí nebo zorganizovat aktivitu. Opatření doplňuje grantový systém – nesoustřeďuje se na finanční, ale na věcnou podporu či podporu v podobě zapůjčení vybavení, pomoci při koordinaci a kontaktu, poskytnutí prostor. Náměty na konkrétní zájem o zápůjčky vyplývají i z dotazníkového šetření, které bylo provedeno s organizacemi na Praze 14 (zapojit organizace přímo do samotného řešení).

2.4.1. Vytvářet image městské části (úřadu, Prahy 14 kulturní) v pojetí „Jsme tu pro vás, pomůžeme realizovat vaše nápady.“

2.4.2. Vytvořit nízkoprahový systém půjčování zařízení na komunitní akce a udržování veřejných prostranství

2.4.3. Poskytnout občanům podporu k drobnému zvelebování jejich bezprostředního okolí

2.4.4. Podpořit vybudování systému sdílení zkušeností a dovedností (tzv. skill share)

2.4.5. Vytvořit pozici „lokálního komunitního koordinátora“

STRATEGICKÝ CÍL 3: AKTIVNÍ VEŘEJNÝ PROSTOR

CÍL 3	
Zajistit vyšší pobytovou a estetickou kvalitu a prostupnost veřejného prostoru na území MČ, rozvoj koncipovat s důrazem na vytvoření podmínek pro kulturní, sportovní a komunitní aktivity.	
MČ bude usilovat o zkvalitnění podmínek pro život a aktivity ve veřejném prostoru, prostupnost území pro pěší a cyklisty, na sebe navazující stezky a trasy pro různé typy sportů. Vytvoření sítě „iniciačních“ venkovních prostor (odpočinkové plochy, plochy pro rekreační sporty, hřiště, plácky, „zevling zóny“ ...), které budou působit jako „zdroje pozitivní náказы“, stanou se místy nových sociálních interakcí a vytvoří zázemí pro organizované i spontánní, skupinové i individuální trávení času ve veřejném prostoru.	
OPATŘENÍ	
3.1.	Zvýšit prostupnost MČ pro cyklisty a pěší (cyklostezky a spol.), doplnit či zkvalitnit mobiliář (stojany, informační tabule apod.) a vybudovat zázemí pro venkovní (outdoorové) a rekreační sporty
3.2.	Kreativní, participativní a udržitelná koncepce dětských hřišť a plácků
3.3.	Využívat kulturní, umělecké a sportovní akce a aktivity k oživení a následné aktivaci veřejného prostoru (bourání zvykových stereotypů a testování nových podob a možností využití)
MAPOVÁNÍ	
	Pokračovat v mapování plácků a „zevling zón“

PŘEHLED OPATŘENÍ A AKTIVIT

3.1. Zvýšit prostupnost MČ pro cyklisty a pěší (cyklostezky a spol.), doplnit či zkvalitnit mobiliář (stojany, informační tabule apod.) a vybudovat zázemí pro venkovní (outdoorové) a rekreační sporty

Městská část disponuje rozmanitou městskou krajinou včetně kvalitních vodních ploch. Prostory Čihadel, V Čeňku, rybníky v Kyjích, na Aloisově – tato krajina má velký potenciál pro rekreační sporty, který je zatím málo využit. Majetkový vztah MČ k pozemkům a investicím je různý. V některých místech kultivace pro využití návštěvníky již proběhla, jinde je ve fázi projektového záměru či se již chystá realizace projektu (park V Čeňku, investor HMP). Systém cyklostezek je nedostačující (málo, nenavazující, malá propojenost na systém HMP, spíše bariérový). Stejně tak není dostatečně promyšlen systém stezek a prostupnosti území pro pěší. Totéž platí pro rekreační sport – běh, in-line. Smyslem tohoto opatření je identifikace vhodných tras a vybudování dalších cyklostezek a stezek pro pěší včetně značení. Nemusí se jednat výhradně o komplexní nákladné investice, ale o koncepční úvahu o prostupnosti území pro cyklisty a pěší a nízkonákladové „zprovoznění“ či umožnění průjezdu pro kola a chůze pro pěší (značení, upravení nevyhovujících kusů tras). Při realizaci dbát na důsledné napojení na celopražský systém cyklostezek a promyšlené napojení na sportovní a kulturní infrastrukturu MČ. Dále pak ovlivnit podobu plánovaných revitalizačních záměrů veřejných prostor tak, aby byla doplněna atraktivní infrastruktura pro venkovní a rekreační sporty. Aktivity se mohou týkat jak nízkonákladových intervencí, tak rozsáhlejších investičních projektů.

- 3.1.1. Vybudovat efektivní systém cyklotra**
- 3.1.2. Budovat trasy pro in-line bruslení**
- 3.1.3. Budovat trasy pro cyklotrial a koloběžky**
- 3.1.4. Vybudovat zázemí pro venkovní fitness a plochy pro venkovní cvičení**
- 3.1.5. Zlepšit zázemí pro rekreaci a rekreační sporty u Kyjského rybníka**

3.2. Kreativní, participativní a udržitelná podoba tzv. „malé infrastruktury“, dětských hřišť, sportovišť a plácků

MČ disponuje cca 35 prostory, které označuje za dětská hřiště či plácky k aktivitám pro děti a náctileté. (Existuje základní soupis, který zahrnuje fotografii, umístění na mapě, seznam prvků a nároky na údržbu, v plánu je realizace koncepce dětských hřišť.) Smyslem tohoto opatření je nahlížet na dětská hřiště jako na víceúčelovou a více generační „malou infrastrukturu“, která má základnu po celé ploše MČ a doplnit tak stávající úzké pojetí dětských hřišť o komunitní či společenské zázemí. Dále rozšířit uvažování o herních plochách ve veřejném prostoru o neformální plácky a „zevling zóny“, nabídnout neobvyklý a inovativní pohled na funkce i estetiku hřišť a koordinovat postup s realizací koncepce dětských hřišť jako takové. (Z hlediska investice, údržby i provozu napojit realizaci na neformální komunity i neziskové a komerční organizace.)

- 3.2.1. Vytvořit inovativní koncepci dětských hřišť a sportovišť**
- 3.2.2. Vytvořit systém (či podmínky pro) partnerství a adopci „malé infrastruktury“**
- 3.2.3. Vytvořit podmínky pro kustody a lídry aktivit ve veřejném prostoru**
- 3.2.4. Vytvořit návrh využití plácků „zevling zón“**

3.3. Využívat kulturní, umělecké a sportovní akce a aktivity k oživení a aktivaci veřejného prostoru (bourání zvykových stereotypů a testování nových podob a možností využití)

V současné době je veřejný prostor MČ málo využíván pro akce a aktivity. Výraznými akcemi jsou Stop Zevling, piknik pořádaný Jahoda, o. s., trhy u Kostela Sv. Bartoloměje, vánoční trhy u stanice metra Rajská zahrada a tak dále. Jedná se o komunitní akce, ovšem ani těch není dostatek a chybí (mimo Stop Zevling a skate závodů) výrazné sportovní akce (turnaje, veřejné tréninky, závody) a umělecké či architektonické intervence, dále pak aktivity využívající nové technologie. Smyslem tohoto opatření je organizace či podpora realizace inovativních akcí a intervencí ve veřejném prostoru.

- 3.3.1. Realizovat inovativní sportovní akce ve veřejném prostoru**
- 3.3.2. Realizovat vzdělávací a kreativní vrstvu stezek na území MČ vedle běžného orientačního systému**
- 3.3.3. Realizovat kvalitní akce, které sledují současné trendy ve veřejném prostoru, oslovovat umělce k realizaci aktivit, instalací a intervencí ve veřejném prostoru**
- 3.3.4. Zjednodušit podmínky pro realizaci aktivit ve veřejném prostoru**
- 3.2.5. Vytvořit návrh využití plácků „zevling zón“ v návaznosti na mapování sportovišť**

STRATEGICKÝ CÍL 4: PARTNERSTVÍ A SPOLUPRÁCE PRO UDRŽITELNOST

CÍL 4	
Budovat úzkou spolupráci MČ a subjektů, které nabízejí služby veřejnosti nebo jsou experty v oblasti sportu kultury, umění a volného času na území MČ.	
<p>MČ má zájem na kvalitě nabídky pro své občany, kterou z větší části přímo neovlivňuje, proto potřebuje budovat dobré vztahy a úzkou spolupráci se soukromými neziskovými i komerčními poskytovateli, jednotlivci i organizacemi a vytvářet podmínky pro jejich činnost. Zajištění kvalitní kulturní, sportovní a volnočasové nabídky se tedy neobejde bez širší koalice s partnery z neziskového a soukromého sektoru v místě a blízkém okolí. MČ na sebe pak bere roli koordinátora či mediátora situace. Smyslem budování partnerství je pak diverzifikace a navýšení zdrojů (finančních, lidských, infrastruktury), synergizace aktivit a jejich lepší dlouhodobá udržitelnost.</p>	
OPATŘENÍ	
4.1.	Vytvářet transparentní grantový systém reagující na aktuální potřeby a umožňující moderaci prostředí
4.2.	Vytvářet společnou představu o sportovní a kulturní nabídce s neziskovými i komerčními organizacemi působícími v MČ – spolupráce na kulturním a sportovním „programu“ MČ
4.3.	Budovat efektivní spolupráci s komerčními partnery
4.4.	Budovat stabilní spolupráci s neziskovým sektorem.
4.5.	Budovat efektivní spolupráci s HMP
MAPOVÁNÍ	
	Zmapovat firmy působící na území MČ a zmapovat, jakými prostory disponuje soukromý a neziskový sektor
	Mapovat jednorázový i dlouhodobý potenciál pro sportovní i kulturní akce v neobvyklých (site-specific) prostorách na území MČ

PŘEHLED OPATŘENÍ A AKTIVIT

4.1. Vytvářet transparentní grantový systém reagující na aktuální potřeby a umožňující moderaci prostředí

MČ má v současné době transparentní a profesionální grantový systém v oblasti kultury sportu a volného času, do hodnocení projektů zapojuje jak znalce místního prostředí, úředníky, politiky a členy komunit, tak odborníky zvenku (zejména oblast umění). Smyslem opatření je stabilně garantovat transparentní grantový systém reagující na potřeby a umožňující moderaci prostředí (cílenou poptávku stran MČ po aktivitách), jehož součástí bude mimo jiné možnost získat dotace na provoz a údržbu infrastruktury. Podle potřeby a možností systém dále

diverzifikovat (malé a větší granty) a komunikovat s dalšími donory a případně správci fin. darů pro Prahu 14 (pokračovat ve spolupráci s nadačními subjekty), grantový systém dostatečně propagovat i mimo MČ za účelem přitážení žádaných aktivit, které neposkytují subjekty působící v MČ.

4.1.1. Pravidelně evaluovat grantový systém a vyhodnocovat podpořené projekty

4.2. Vytvářet společnou představu o sportovní a kulturní nabídce s neziskovými i komerčními organizacemi působícími v MČ – spolupráce na kulturním a sportovním „programu“ MČ

Koordinace nabídky akcí a aktivit pro občany pořádané MČ a organizacemi sídlícími na Praze 14 probíhá zejména v rámci trhů neziskových organizací, osvětových kampaní, festivalu Stop Zevling. V roce 2012 příspěvková organizace Praha 14 kulturní začala aktivně vyhledávat organizace působící na Praze 14, komunikovat s nimi a budovat spolupráci při akcích zejména v oblasti sportu, ale i kultury, které vytvoří bohatší sportovní a kulturní program v průběhu roku. Smyslem opatření je spolupracovat s místními i „přespolními“ organizacemi i jednotlivci na významných sportovních, kulturních a společenských událostech roku. Vytvářet společnou představu o sportovním programu a nabídce pro občany MČ, spolupracovat se subjekty, které mohou nabídnout odborné i organizační personální zajištění pro akce organizované MČ.

4.2.1. Ustanovit radu lokálního koordinátora

4.2.2. Společensky oceňovat činnost organizací i jednotlivců

4.3. Budovat stabilní spolupráci s neziskovým sektorem

Spolupráce MČ a neziskových organizací působících v místě je dlouhodobě dobrá, organizace oceňují stabilní a transparentní finanční podporu, s výkyvy stále se zlepšující komunikaci s úřadem a relativně dobré podmínky pronájmů prostor ve vlastnictví MČ. Organizace by kromě pomoci s propagací aktivit v rámci městských médií, což je téma aktivit v cíli 5, uvítaly pomoc se zprostředkováním kontaktů na podnikatelské subjekty. Z dotazníkového šetření vyplývá, že největší problém, se kterým se organizace potýkají, vedle syndromů vyhoření a finančního podhodnocení pracovníků, jsou velmi nestabilní finance. Smyslem opatření je budovat stabilní a otevřenou spolupráci mezi MČ a organizacemi, podporovat komunikaci mezi organizacemi samotnými (působit v roli moderátora či mediátora ve specifických situacích) a dalšími subjekty působícími v MČ za účelem zajištění motivace a udržitelnosti aktivit neziskových organizací, které vytváří klíčovou nabídku pro občany MČ.

4.3.1. Působit jako mediátor komunikace a spolupráce mezi neziskovým a komerčním sektorem

4.3.2. Spolupracovat na zvyšování kompetencí a kapacit NNO a sdílet zdroje

4.4. Budovat efektivní spolupráci s komerčními partnery

Na území MČ mají své sídlo, provoz a prodejny velké, střední i malé komerční subjekty. Výjimečné z hlediska Prahy je umístění rozsáhlého nákupního komplexu Centrum Černý Most, které je cílem nákupů obyvatel zejména z východních i severovýchodních Čech i hlavního města Prahy. MČ s těmito subjekty zejména v posledních dvou letech již komunikuje o podpoře konkrétních projektů a akcí. Smyslem tohoto opatření je získat partnery z podnikatelského sektoru (velké i malé subjekty) k systematické spolupráci na zlepšování prostředí MČ a života jejích obyvatel.

4.4.1. Zapojit komerční sektor střední velikosti do podpory akcí a sportovišť

4.5. Budovat spolupráci s HMP v oblasti kultury sportu, volného času a jejich koncepčního plánování na území HMP

Na území MČ se daří komunikace mezi NNO a příspěvkovými organizacemi MHMP zejména s Integrovaným centrem Praha (vzhledem k převažujícím sociálně orientovaným NNO působícím v MČ), intenzivnější komunikace chybí mezi MČ a p. o. magistrátu (DDM, ZUŠ, knihovna). Smyslem tohoto opatření je synergizovat rozvoj MČ v oblasti kultury, umění, sportu a volného času s plány HMP. Při uvažování o budování infrastruktury zapojit do diskuse organizace zřizované magistrátem jako potenciální provozní partnery i spoluinvestory

infrastruktury. Strategická spolupráce s organizacemi a institucemi ve správě Magistrátu hlavního města Prahy, zejména s těmi, které sídlí a realizují své aktivity na území městské části. Navázat spolupráci jak v oblasti akcí, tak v oblasti budování a správy či provozu infrastruktury.

4.5.1. Aktivně se zapojit do strategického plánování v Praze – spolupracovat s HMP

4.5.2. Navázat lepší spolupráci s klíčovými stakeholdery v oblasti kultury a volného času zřizovanými magistrátem HMP na území Prahy 14

STRATEGICKÝ CÍL 5: KULTURA A SPORT JAKO SOUČÁST IDENTITY A IMAGE MČ

CÍL 5	
<p>Vytvořit image a identitu městské části, jako městské části spojené se sportem, zelení, uměním a kulturou a kvalitním využitím veřejného prostoru.</p> <p>Kulturní, umělecké a sportovní aktivity jsou pro MČ strategickým nástrojem, jak budovat pozitivní vztah občanů k místu, kde žijí. Skrze realizaci vlastních aktivit a projektů se bude MČ profilovat jako progresivní MČ, která sází na propojení kultury, umění, volnočasové nabídky, sportu a moderních trendů městského životního stylu. Jednoznačný potenciál pro propagaci MČ dovnitř i ven pro rozvoj sportu kultury a volného času má množství zeleně a dosud nevyužité vodní plochy. Stejně tak spojení značky MČ s významnými osobnostmi z oblasti sportu a kultury, případně se špičkovými subjekty, které na Praze 14 sídlí (zejména v oblasti sportu).</p>	
OPATŘENÍ	
5.1.	Vytvořit propagační a marketingové nástroje pro akce a aktivity v MČ
5.2.	Realizovat špičkové sportovní události a umělecké akce
5.3.	Krása, nová identita sídlišť
5.4.	Využít výročí „20 let Prahy 14“ k posílení identity MČ
5.5.	Propagovat MČ část v rámci Prahy a ČR

PŘEHLED OPATŘENÍ A AKTIVIT

5.1. Vytvořit propagační a marketingové nástroje pro akce a aktivity v MČ

Propagační a marketingové nástroje pro aktivity a akce byly dosud nepropojené a vykazující relativně nízkou efektivitu (nedostatek venkovních ploch, chybějící celková komunikační strategie, informačně aktuální, ale z hlediska současných uživatelských nároků na podobu a strukturu webu nmoderní web, nízké využití sociálních sítí). Za funkční nástroj lze považovat časopis Čtrnáctka. Úřad MČ zlepšení propagace a marketingu pojímá jako komplexní problematiku k řešení a podniká kroky ve všech zmíněných nedostatcích. Smyslem tohoto opatření je vytvoření komplexních a efektivních nástrojů propagace sportovních, kulturních a volnočasových akcí, aktivit a možností vlastního vyžití občanů, které budou atraktivní jak pro poskytovatele, tak pro uživatele služeb.

AKTIVITY

5.1.1. Vytvořit komunikační strategii MČ Praha 14

5.1.2. Vytvořit systém propagace a rezervace sportovišť

5.1.3. Oslovit osobnosti z Prahy 14 v oblasti sportu a kultury ke spolupráci na propagaci akcí

5.1.4. Realizovat atraktivní mapu MČ

5.1.5. Vytvořit pravidelný kulturní přehled coby souhrnný nástroj propagace akcí realizovaných na území MČ Praha 14

5.1.6. Atraktivně propagovat a komunikovat Strategii pro kulturu, umění, sport a volný čas

5.1.7. Vybudovat věcné propagační systémy ve veřejném prostoru

5.2 Realizovat spektrum kvalitních sportovních událostí a uměleckých akcí

Městská část se dosud neprofilovala skrze špičkové sportovní události a umělecké akce, tato situace se již částečně mění díky činnosti příspěvkové organizace Praha 14 kulturní. Smyslem tohoto opatření je realizovat atraktivní a reprezentativní špičkové akce v oblasti sportu a umění.

5.2.1. Vytvořit novou atraktivní tvář sportovních závodů a turnajů pořádaných MČ

5.2.2. Podporovat inovativní a kvalitní umělecké akce

5.2.3. Propagovat grantové výzvy MČ na celopražské úrovni

5.2.4. Vybudovat výstavní prostor či plochy ve veřejném prostoru

5.3. Krása a nová identita sídlišť

Jednu třetinu území Prahy 14 zabírá sídliště Černý Most, kde žijí dvě třetiny jejích obyvatel. Zejména staré části sídliště nejsou utěšeným místem k životu v různém slova smyslu. MČ se snaží realizovat revitalizační projekty. Kromě toho, že fenomén sídlišť je společenským, sociálním a urbanistickým tématem, je i výjimečným estetickým tématem, které přitahuje umělce a designéry. Smyslem tohoto opatření je vnášení kreativních a inovativních estetických impulzů do revitalizace sídliště a realizace dočasných i trvalých zásahů a aktivit. Podpořit tak zvelebení sídliště v různém slova smyslu a nahlížet na sídliště novým a netradičním pohledem, podpořit jeho zvelebení v různém slova smyslu.

5.3.1. Iniciovat kreativní řešení fasád sídlištních budov v majetku města

5.3.2. Podporovat inovativní dočasné i trvalejší intervence a umělecké koncepty ve veřejném prostoru, fyzickém i virtuálním, na sídlišti

5.3.3. Specificky pro oblast sídliště Černý Most uvažovat o uměleckých plochách jako kontrastu ke strohé podobě zástavby

5.4. Využít výročí „20 let Prahy 14“ k posílení identity MČ

MČ Praha 14 bude slavit v roce 2014 20. let výročí svého vzniku. Tato událost je vhodnou příležitostí k posílení identity MČ i ke zviditelnění v rámci HMP (20 let ovšem slaví i jiné MČ) skrze akce a aktivity. Zároveň je vhodnou příležitostí k bilanci a pohledu do budoucna. Smyslem opatření je posílení identity a zviditelnění Prahy 14 v Praze.

5.4.1. Vytvořit program a koncepci oslav výročí se zapojením obyvatel Prahy 14

5.5. Propagovat MČ v rámci Prahy a ČR

MČ je na úrovni hlavního města Prahy známá zejména skrze nákupní Centrum Černý Most a sídliště Černý Most. Obyvatelé hlavního města i její samotní obyvatelé však nevědí, že se jedná právě o MČ Praha 14 (obvykle se zaměřuje za Prahu 9). Smyslem tohoto opatření je profilovat MČ nově skrze témata jako zeleň, sport, kultura a umění jako progresivní pražskou městskou část, která není „periferií k přespání“ a která chce přitahovat zájemce o kvalitní bydlení a městský život a má potenciál stát se městskou rekreační oblastí nejen pro své obyvatele, ale i pro návštěvníky z jiných částí Prahy.

5.5.1. Propojit propagaci aktivit na Praze 14 s celopražskými propagačními kanály

5.5.2. Vyprofilovat propagační a marketingová témata pro MČ (zeleň, parky, kultura, sport)

5.5.3. Realizovat odborné konference a semináře k tématům MČ nebo na nich spolupracovat